

Budsjettnemnda for jordbruket
14.04.2025

Utrekning nr. 1 B

Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter

Regnskap 2023 og 2024
Budsjett 2025

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	5
1.1	Mandat for Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter	5
1.2	Normaliserte resultater for aktive jordbruksbedrifter	8
1.3	Endringer i regnskap for aktive jordbruksbedrifter	10
2	OM TOTALKALKYLEN FOR AKTIVE JORDBRUKSBEDRIFTER	11
2.1	Resultatmål for aktive jordbruksbedrifter	11
2.2	Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter	11
2.3	Avsetning til investeringer i avskrivbar kapital	14
2.4	Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr ..	15
2.4.1	Volum- og prisindekser for Totalkalkylen	17
2.5	Prisstigning i budsjettåret	20
2.6	Rente på lånt kapital	20
2.6.1	Årets beregning	20
2.7	Totalkalkylen og skatt	22
2.7.1	Forklaring av beregningene	22
2.8	Produktivitet	23
2.9	Budsjettering av tilskudd	26
3	SAMMENDRAG AV UTVIKLINGEN FOR DE AKTIVE JORDBRUKSBEDRIFTENE FRA 2019 TIL BUDSJETT 2025	27
4	TALL FOR DET AKTIVE JORDBRUKET FOR PERIODEN 2022 – 2025	30
4.1	Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2025	31
4.1.1	Forklaring til de største endringene fra 2023 til 2024	31
4.1.2	Forklaring til de største endringene fra 2024 til 2025	34
4.2	Sammenligningsgruppe 2022–2025	36
4.2.1	Lønnsstatistikk og beregning av sammenligningsgruppen	36
4.2.2	Årslønn for sammenligningsgruppen	36
5	SAMMENLIGNING MED FJORÅRETS BEREGNINGER	38
5.2	Året 2023	39
5.3	Året 2024	40
6	NORMALISERING I TOTALKALKYLEN FOR DE AKTIVE JORDBRUKSBEDRIFTENE	42
6.1	Innledning	42
6.2	Bakgrunn og framgangsmåte	42
6.3	Generelt om beregningsprinsippene	43
6.4	Begrensninger	43
6.5	Nærmere om prinsippene for normaliseringen	43
6.5.1	Planteproduksjon	43
6.5.2	Normalisering av husdyrproduksjonen	44
6.5.3	Endringer i husdyrbestanden	44
6.5.4	Normalisering av kostnadspostene	44
6.5.5	Direkte tilskudd	45
6.6	Jordbruksfradrag	45
6.7	Resultater av beregningene	46
6.7.1	Sammendrag av Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter	46

6.7.2	Økonomisk resultat for de aktive jordbruksbedriftene.....	48
6.7.3	Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene	49
7	TABELLER FRA TOTALKALKYLEN FOR AKTIVE JORDBRUKS- BEDRIFTER	50

1 Innledning

1.1 Mandat for Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter

Mandat

Budsjettnemnda for jordbruket fikk i november 2023 følgende mandat av Jordbruksavtalepartene:

Jordbruksavtalepartene ber med dette Budsjettnemnda for jordbruket om å gjøre endringer i tallgrunnlaget for forhandlingene i 2024.

Partene ber om at nemnda gjør endringer i sektorregnskapet totalkalkylen til bruk i forhandlingene, med utgangspunkt i forslaget til modifisering av totalkalkylen fra Grytten-utvalget (NOU 2022: 14), slik at:

- *Kalkylen beregnes etter vanlige regnskapsprinsipper*
- *I større grad blir et regnskap for det aktive jordbruket*

Det innebærer, så langt det finnes datagrunnlag:

- *å beregne kapitalslitet etter historisk kostnad og benytte nominell rente på gjeld*
- *å inntekts- og kostnadsføre jord- og melkekvoteleie og redusere kapitalen til det aktive jordbruket*
- *å kostnadsføre innleid arbeidskraft og redusere arbeidsforbruket tilsvarende*

Dette mandatet ble fulgt opp gjennom utarbeidelsen av Utredning nr. 1B «Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter», avgitt 16. april 2024. Budsjettnemnda fikk i fjor også et tilleggsmandat fra jordbruksavtalepartene 19. april 2024:

Jordbruksavtalepartene viser til Stortingets vedtak ved behandlingen av Meld. St. 11 (2023-2024).

Partene ber med dette Budsjettnemnda for jordbruket om å fullføre beregningen av sammenligningsinntekt jordbruk, inkludert avsetning til investeringer fra årsresultatet og normeringsfaktor, i tråd med Stortingets vedtak (jf. tabell 7.1 i Meld. St. 11).

Avsetningen til investeringer i avskrivbar egenkapital beregnes med utgangspunkt i 5 års glidende gjennomsnitt for relevante prisindekser, med grunnlag i bokførte verdier.

Tabell 7.1 i Meld. St. 11 (2023-2024) angir følgende oppsett for Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter (1B).

Oppsett for berekning av gjennomsnittleg jordbruksinntekt for nivåsamanlikning

	Driftsresultat i modifisert totalkalkyle
-	Gjeldsrenter
=	Årsresultat familieårsverk jordbruk
+	Verdi av jordbruksfrådraget
=	Inntekt inkl. jordbruksfrådrag
-	Avsetning til investeringar i avskrivbar kapital
+	Justering med normeringsfaktor
=	Samanlikningsinntekt

Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter (utredning 1B) er nå hovedmaterialet som danner grunnlag for jordbruksforhandlingene. Dette er andre utgave som følger den nye malen.

Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter beregnes i stor grad etter vanlige regnskapsprinsipper.

Meld. St. 11 (2023-2024) presenterte en strategi for å øke Norges selvforsyning av jordbruksvarer til opp mot 50 prosent innen 2030, justert for import av fôr. Meldingen la også frem en plan for å opptrappe inntektsmulighetene i jordbruket, med mål om å bringe det gjennomsnittlige inntektsnivået i jordbruket på linje med sammenligningsgruppen innen 2027. Videre ble foreslått et nytt tallgrunnlag for jordbruket, som inkluderer en normeringsfaktor på 20 prosent for sektorens inntekter og en reduksjon av timetallet i et årsverk.

Meld. St. 10 (2024-2025) følger opp en avtale mellom fem partier om prinsippene for tallgrunnlag i jordbruksoppgjøret. I avtalen blir timetallet per årsverk i jordbruket redusert med 50 timer til 1700 timer i to like trinn med virkning for kalenderårene 2026 og 2027. Videre legger avtalen til grunn at normeringsfaktoren, avsetning til investeringer i avskrivbar egenkapital og sammenligningsgruppe skal ligge fast i tråd med tallgrunnlaget slik som det ble benyttet under fjorårets jordbruksoppgjør. Meldingen ble behandlet av Stortinget 8. april og innstillingen fikk flertall.

Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter 2025:

Denne utredningen gir en oversikt over beregningene for årene 2023, 2024 og 2025, hvor 2024 er et foreløpig regnskapsår og 2025 et budsjettår. Utredningen inneholder vedleggstabeller og sammendragstabeller fra beregningene, og fokuserer utelukkende på tall for aktive jordbruksbedrifter. Materialet er utarbeidet for bruk i jordbruksforhandlingene og dekker en normaliseringsperiode på 14 år, fra 2012 til 2025. Et sektorregnskap for jordbruket presenteres separat i utredning 1 A.

De registrerte tallene fra sektorregnskapet reflekterer faktiske inntekter og kostnader for hvert enkelt år. Dette innebærer at inntektene kan variere betydelig mellom år, grunnet faktorer som produksjonssvikt og andre økonomisk betydningsfulle hendelser. I regnskapet for aktive jordbruksbedrifter er slike avlingsvariasjoner og forsikringskostnader jevnet ut over normaliseringsperioden, mens sektorregnskapet viser de faktiske variasjonene (utredning 1 A).

Kapittel 5 sammenligner årets beregninger med fjorårets Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter, inkludert tilleggsberegninger for årene 2023, 2024 og 2025. Metodeendringer og forskjeller fra tidligere normaliserte regnskaper er også beskrevet her.

Prognosene for budsjettåret 2025 er preget av betydelig usikkerhet, særlig på grunn av langvarige effekter fra krigen i Ukraina (siden 2022), som fortsatt påvirker prisen på sentrale innsatsfaktorer. Beregningene er basert på det mest oppdaterte grunnlaget ved utarbeidelsestidspunktet, og eksisterende prisendringer i perioden er inkorporert. USAs økning i tollsatser fra 2. april 2025 er med på å øke usikkerheten i prognosene betydelig. Nærmere detaljer om kostnadsutviklingen for kritiske faktorer som gjødsel, fôrmidler og energi finnes i utredning 1 A.

1.2 Normaliserte resultater for aktive jordbruksbedrifter

Tabell 1.1 nedenfor er hovedresultattabellen i utredningen. Den viser årsresultat og en sammenligningsinntekt. Resultater per familieårsverk framkommer etter å ha inkludert avsetning til investering i avskrivbare eiendeler og normeringsfaktor. Tabell 1.2 viser sammenligningslønn for lønnsmottakere der de 10 prosent med høyest og lavest lønn er utelatt.

Tabell 1.1 Resultater for aktive jordbruksbedrifter. Mill. kroner¹

	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025**
Sum produksjonsinntekter	34 236	35 257	38 293	42 202	42 992	44 888	47 699
Direkte tilskudd	11 726	12 094	12 079	14 676	17 128	19 758	21 461
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	45 962	47 351	50 372	56 878	60 120	64 646	69 160
Sum ikke-varige produksjonsmidler	24 016	24 325	26 697	29 702	31 952	31 333	32 118
+Sum leiekostnader	4 739	4 979	5 017	4 959	5 189	5 448	5 653
Sum kapitalkostnader	6 111	6 317	6 540	7 031	7 315	7 538	7 784
Sum kostnader (B)	34 867	35 622	38 255	41 692	44 456	44 319	45 556
Driftsresultat (A-B)	11 095	11 729	12 117	15 186	15 664	20 327	23 605
– Rente på lånt kapital (C)	2 058	1 866	1 717	2 170	3 442	4 190	4 216
Årsresultat (A-B-C)	9 037	9 864	10 400	13 016	12 222	16 137	19 388
Antall familieårsverk	31 900	31 700	31 800	31 550	31 550	31 550	32 150
Årsresultat pr familieårsverk. Kr	283 300	311 200	327 000	412 500	387 400	511 500	603 100
Endring pr familieårsverk, kr		27 900	15 800	85 500	-25 200	124 100	91 600
Endring pr familieårsverk, prosent		10	5	26	-6	32	18
Inntektseffekt pr fam.årsv. av jordbr.fradr, kr	32 600	33 400	34 400	46 700	47 900	50 600	50 900
Årsresultat pr fam.årsverk inkl. effekt av jordbruksfradraget, kr	315 900	344 600	361 400	459 200	435 300	562 100	654 000
Endring pr familieårsverk, kr		28 700	16 800	97 800	-24 000	126 800	91 900
Endring pr familieårsverk, prosent		9	5	27	-5	29	16
Avsetning til investeringer i avskrivbar kapital, mill. kr.	1 083	1 152	1 541	2 110	2 413	2 455	2 498
- Avsetning, kr pr familieårsverk	33 900	36 300	48 500	66 900	76 500	77 800	77 700
Årsresultat pr fam..årsverk inkl. j.fr etter avsetning, kr	282 000	308 300	312 900	392 300	358 800	484 300	576 300
+ Normeringsfaktor 20 prosent	56 400	61 700	62 600	78 500	71 800	96 900	115 300
Sammenligningsinntekt	338 400	370 000	375 500	470 800	430 600	581 200	691 600

* Foreløpig regnskap ** Budsjett ¹⁾ Til og med årsresultat er i mill. kroner

Tabell 1.2 Sammenligningslønn, kroner per lønnsmottaker

	2021	2022	2023	2024*	2025**
Desil 2-9	569 500	591 800	624 700	658 800	688 400

Tabell 1.3 Sammen drag. Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter. Mill. kroner¹

	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025**
-Korn, erter og oljefrø	3 501	3 669	3 827	5 104	5 048	5 052	5 105
+Poteter	844	911	1 038	1 177	1 343	1 482	1 593
+Hagebruksprodukter	5 393	5 816	5 996	6 527	6 701	7 140	7 459
+Sum andre planteprodukter	387	381	419	521	608	585	584
=Sum planteprodukter	10 125	10 777	11 280	13 330	13 700	14 259	14 741
Ku- og geitmelk	9 197	8 992	10 115	10 163	9 794	11 460	13 024
+Kjøtt og fjøfesk	12 305	12 698	14 007	15 755	16 931	16 366	16 490
+Egg	1 144	1 232	1 282	1 404	1 561	1 685	1 836
+Ull	117	118	105	100	101	107	109
+Andre husdyrproduksjoner	274	292	304	317	316	322	403
=Sum husdyrprodukter	23 038	23 332	25 814	27 739	28 703	29 941	31 862
Sum plante- og husdyrprod.	33 163	34 109	37 095	41 069	42 403	44 201	46 602
Kjøreinntekter m.v.	605	608	579	605	604	619	642
+Arbeidsinnt. v/investeringer	229	210	217	235	195	202	225
=Sum andre inntekter	834	818	797	840	798	821	867
Endringer i buskapsverdi	0	153	140	-97	-524	-282	14
+Medlemsbonus	218	150	224	352	285	118	186
+Inntekter jordleie	21	27	37	37	30	31	31
Sum produksjonsinntekter	34 236	35 257	38 293	42 202	42 992	44 888	47 699
Sum direkte tilskudd	11 726	12 094	12 079	14 676	17 128	19 758	21 461
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	45 962	47 351	50 372	56 878	60 120	64 646	69 160
Handelsgjødsel og kalk	1 910	1 948	1 913	2 500	3 714	2 572	2 784
+Innkjøpt kraftfôr	7 761	7 925	8 185	9 342	9 963	9 778	10 245
+Annet innkjøpt fôr	511	472	521	559	601	693	685
+Såfrø og planter	1 158	1 259	1 336	1 337	1 442	1 514	1 513
+Sum energi og smøremidler	3 194	2 606	3 793	4 524	4 374	4 460	4 359
+Andre kostnader	5 471	5 717	6 250	6 599	6 931	7 248	7 337
+Sum vedlikehold	4 012	4 397	4 699	4 842	4 927	5 068	5 196
Sum ikke-varige prod.midler	24 016	24 325	26 697	29 702	31 952	31 333	32 118
Jordleie og kvoteleie	842	842	904	909	910	908	909
Leid arbeid	3 897	4 137	4 113	4 050	4 279	4 540	4 744
Sum leasing av maskiner	742	792	847	1 130	1 324	1 451	1 547
+Kapitalslit	5 369	5 525	5 694	5 901	5 991	6 087	6 237
Sum kapitalkostnader	6 111	6 317	6 540	7 031	7 315	7 538	7 784
Sum kostnader (B)	34 867	35 622	38 255	41 692	44 456	44 319	45 556
Driftsresultat (A-B)	11 095	11 729	12 117	15 186	15 664	20 327	23 605
- Rente lånt kapital (C)	2 058	1 866	1 717	2 170	3 442	4 190	4 216
Årsresultat (A-B-C)	9 037	9 864	10 400	13 016	12 222	16 137	19 388

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen og avsetning til avskrivbar kapital.

1.3 Endringer i regnskap for aktive jordbruksbedrifter

Jordbrukets andel av jordbruksbedriftenes gjeld og renter er i år revidert. Jordbrukets andel er nå regnet lavere enn tidligere, slik at seriene for gjeld og renter er 11,7 prosent lavere enn i fjor. I Driftsgranskingene mangler de minste jordbruksbedriftene, og for å finne totaljordbrukets andel av jordbruksbedriftenes totale gjeld blir materialet vektet. I år er det størrelsesvektet etter omsetning i stedet for arealstørrelse og med litt andre gjeldstall. Andelen er også regnet ut fra en litt endret formel litt mer lik Driftsgranskingene. Tidligere var ikke likvide midler regnet med i totalkapitalen jordbruksdelen ble regnet i forhold til. Nå er alle eiendeler med i nevneren og jordbrukets andel blir da noe lavere.

Lavere gjeld har også som effekt at egenkapitalen øker og derved også at avsetning til investeringer i avskrivbar kapital øker.

2 Om Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter

2.1 Resultatmål for aktive jordbruksbedrifter

I Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter blir tre resultatmål beregnet. Sammenlignet med Totalkalkylen for jordbrukssektoren er navnene i Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene som følger:

- Vederlag til arbeid og kapital benevnes «Driftsresultat»
- Vederlag til arbeid og egenkapital benevnes «Årsresultat»
- Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget benevnes «Årsresultat inkl. effekt av jordbruksfradraget»

«Driftsresultat» beregnes ved at alle inntekter fratrekkes ikke-varige driftsmidler, leiekostnader og kapitalkostnader. Kapitalkostnadene (avskrivningene) beregnes ut fra det nominelle kapitalgrunnlag (historisk kostnad) for de avskrivbare driftsmidlene. Resultatet «Driftsresultat» skal gi avkastning til all kapital, herunder kapital bundet i jord. I resultatmålet «Årsresultat» trekkes de nominelle rentekostnadene på den lånte delen av kapitalen i fra driftsresultatet». Dette resultatmålet skal gi avkastning til arbeid og egenkapital.

2.2 Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter

Hovedprinsippene for grunnlagsmaterialet for jordbruksoppgjørene som Budsjettnemnda utarbeider, fastsettes av Stortinget og, innenfor disse rammene, ved avklaringer mellom avtalepartene.

I forhandlingene brukes Totalkalkylens regnskap for de aktive jordbruksbedriftene for å sammenligne inntekt i jordbruket med inntekt for andre grupper i samfunnet.

Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene skal vise verdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbrukets produksjonsressurser. «Jordbruk» er definert ut fra de varer som er regnet som jordbruksvarer. Dette innebærer at jordbrukshusholdningenes andre inntekter, dvs. fra skogbruk, lønns- og kapitalinntekter, andre næringer og

tilleggsnæringer som turisme, holdes utenom. Resultatmålene som beregnes i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter er «driftsresultat» og «årsresultat».

Kapitalsaldoen for avskrivbare driftsmidler ble fram til i 2024 prisnivåjustert årlig med konsumprisindeksen før beregning av kapitalslit, og en benyttet realrente. Kapitalsaldoen for avskrivbare driftsmidler bygger nå på historisk investeringskostnad. Kapitalslit er beregnet ut fra disse saldoene og det føres nominelle renter. For ikke-avskrivbare driftsmidler som jord og grøfter, verdsettes disse også etter historisk kost på samme måte som tidligere.

Beregningen av jordbrukets bokførte kapital er i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter fratrasket verdien av leid jord. Gjeld på bruk uten næringsinntekt (bortleide/forpaktete bruk) knyttet til jorda disse eier, er fratrasket i gjeldsmassen og reduserer rentekostnaden. Restverdien av bygninger og maskiner på bruk som går ut av drift, trekkes ut av kapitalgrunnlaget. Det søkes konsistens mellom det som inntekts- og kostnadsføres, det vil si inntekter/kostnader relateres til tilhørende kostnader/inntekter. Det medfører at en inntektsfører verdien av jordbrukets ressurser brukt utenfor jordbruket. For maskiner aktivert i, men brukt utenom jordbruket, inntektsføres for eksempel jordbruket for kapitalslitkostnadene knyttet til denne bruken.

Videre skal en regne jordleieinntekter og -kostnader for de aktive jordbruksbedriftene. Prinsippet er en bruttoføring der alle kostnader til jordleie føres, og utleie fra aktive jordbruksbedrifter blir inntektsført. Kostnaden per dekar tar utgangspunkt i betalt jordleie og leid areal fra Driftsgranskingene. Jordleiepriser varierer betydelig mellom produksjoner, landsdeler, jordkvalitet og arrondering. Likevel er det fra i år brukt et rent gjennomsnitt av jordleieprisene i Driftsgranskingene. I fjor ble det brukt et vektet gjennomsnitt for de siste årene i perioden ut fra nasjonal fordeling av produksjon og årsverk. Jordleieprisene var i fjor 8,5 prosent høyere enn i driftsgranskingene. Andelen leiejord publiseres av SSB og er også gjengitt i Resultatkontrollutredningen.

I Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter føres også leiekostnader de aktive produsentene har til passive eiere av melkekvoter som ikke har næringsinntekt fra jordbruk. Nettokostnaden for administrasjon av kjøp og salg av melkekvoter føres imidlertid som en kostnad for sektoren. For salg av melkekvoter i regnskapet for aktive jordbruksbedrifter inntektsføres bare salget gjort fra fortsatt aktive jordbruksbedrifter. For perioden fra og med 2012 gjelder dette det statlige utkjøpet av melkekvoter i 2020 som ble utbetalt i 2021. I Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter er det utbetalte beløpet fordelt på årene 2019-2021 fordi det delvis ble finansiert med økt omsetningsavgift disse årene. Landbruksdirektoratet har gitt oss oppgaver som viser at 38,8 prosent av utbetalingene gikk til aktive jordbruksbedrifter, og bare den andelen er nå inntektsført for de samme årene.

Bortdisponering av melkekvote gjennom samdrifter/fellesforetak er en problemstilling, men omfanget er i tilbakegang. Mange av produsentene som ikke lenger er aktive i melkeproduksjonen antas fremdeles å være jordbruksbedrifter. Mye på grunn av manglende datagrunnlag, er det ikke beregnet noen kvoteleie mellom aktive og passive deltakere i fellesforetak. Det er heller ikke inntektsført noe kvoteleie i kalkylen. I noen tilfeller vil det være felles betaling for både kvote og jord, noe betaling skjer ved bytte av tjenester. Endringen mellom år er da trolig ikke så stor.

Arbeidsforbruket som inngår i beregningen av «Årsresultatet pr årsverk», baserer seg på SSBs arbeidskraftsundersøkelser og aktivitetsdata fra produksjonstilleggsdatabasen. I Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter er betalte leide arbeidstimer fra andre enn brukerfamilien trukket fra, men kostnadsført. Dette fordi en ønsker å måle årsresultatet brukerfamilien på den aktive jordbruksbedriften sitter igjen med som godtgjørelse for sitt arbeid og sin egenkapitalinnsats i jordbruket. Det gir en betydelig lavere arbeidsforbruksserie enn i sektorregnskapet der en ikke fører kostnader til leid arbeid.

Familiearbeid er definert på samme måte som i SSBs arbeidskraftsundersøkelse. Det inkluderer arbeid utført av bruker og ektefelle/partner, deres barn, barnebarn og foreldre og søsken. Alt familiearbeidet, lønnet eller ubetalt, inngår i de aktive jordbruksbedriftenes familieårsverk. Av familiearbeidet i 2023 har SSB funnet at 18,8 prosent var betalt. Dette kan for eksempel være at avløsertilskuddet brukes til å lønne egne barn eller annen familie for å være avløser.

Også i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter vil det være interne transaksjoner mellom aktive jordbruksbedrifter som vi ikke fører, slik som kjøp og salg av grovfôr og maskintjenester.

Korn, unntatt det som brukes som eget fôr, selges derimot ut av sektoren og kjøpes tilbake som kraftfôr, og framkommer dermed på både inntekts- og kostnadssiden.

Ulikheter i prognosering:

På kostnadssiden prognoseres budsjettallene i Totalkalkylen ut ifra forventet volum- og prisvekst for hele året. Et unntak er kraftfôr hvor priser for norsk korn fra gjeldende avtale (pr. 1.7.24) legges til grunn. På inntektssiden ligger antatt produksjon til grunn for volumdelen. For prisene ligger gjeldende jordbruksavtale til grunn for målprisproduktene. For korn, poteter og hagebruksprodukter vil det si at inntektene beregnes med utgangspunkt i målprisene pr. 1.7.2024. Målprisordningen for kjøtt, egg og melk er erstattet av «planlagt gjennomsnittlig engrospris» (PGE). Denne fastsettes av markedsregulatoren to ganger i året. For kjøttsektoren beregnes produsentpriser utelukkende etter gjeldende PGE-tall. Innen melkeproduksjon har TINEs styre formalisert en egen metodikk for PGE-fastsettelse, som ligger til grunn for budsjettets forventede engrosprisprognoser. På grønnsiden tas det utgangspunkt i målprisene, men disse er i mindre grad bestemmende for prisene i denne sektoren. For varer som ikke omfattes av målpris prognoseres forventet prisvekst for hele året.

2.3 Avsetning til investeringer i avskrivbar kapital

Som en del av oppfølgingen av Stortingets vedtak ved behandlingen av Meld. St. 11 (2023–2024), er det inkludert en post for **avsetning til investeringer i avskrivbar kapital**. Denne posten beregnes med utgangspunkt i 5 års glidende gjennomsnitt for relevante prisindekser, basert på bokførte verdier. Beregningen tar hensyn til behovet for å opprettholde og fornye kapitalen i det aktive jordbruket.

Tabell 2.1 Beregning avsetning til investeringer i avskrivbar kapital

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bokført kapital	73 203	75 180	77 645	80 353	83 348	84 943	86 474
- Driftsbygninger	39 751	41 042	42 602	44 394	46 203	47 336	48 667
- Teknisk inst. bygninger	11 079	11 655	12 263	12 940	13 557	13 848	14 214
- Maskiner og redskaper	18 605	18 605	18 756	18 875	19 405	19 498	19 410
- Biler	550	520	494	470	450	436	422
- Grøfter	2 779	2 873	2 977	3 055	3 116	3 150	3 014
- Hydroteknisk	439	485	553	619	617	675	747
Total kapital	112 092	115 120	120 295	127 239	132 445	132 799	135 367
Gjeld	61 443	63 766	66 137	67 790	69 547	72 125	73 096
Egenkapitalandel	45,2 %	44,6 %	45,0 %	46,7 %	47,5 %	45,7 %	46,0 %
Egenkapital (avskrivbar del)	33 077	33 533	34 958	37 553	39 582	38 809	39 780
- Driftsbygninger	17 961	18 306	19 181	20 747	21 942	21 627	22 388
- Teknisk inst. bygninger	5 006	5 199	5 521	6 047	6 438	6 327	6 539
- Maskiner og redskaper	8 407	8 299	8 445	8 821	9 215	8 908	8 929
- Biler	249	232	222	220	214	199	194
- Grøfter	1 256	1 281	1 340	1 428	1 480	1 439	1 386
- Hydroteknisk	198	216	249	289	293	308	344
Prosentvis utvikling per år – basert på 5 års glidende gjennomsnitt							
- Driftsbygninger	2,7 %	2,7 %	4,0 %	5,2 %	5,4 %	5,6 %	5,9 %
- Teknisk inst. bygninger	2,7 %	2,7 %	4,0 %	5,2 %	5,4 %	5,6 %	5,9 %
- Maskiner og redskaper	4,9 %	5,7 %	5,9 %	7,2 %	8,5 %	8,8 %	7,7 %
- Biler	1,8 %	1,9 %	1,9 %	2,4 %	3,3 %	2,8 %	3,1 %
- Grøfter	2,7 %	2,7 %	4,0 %	5,2 %	5,4 %	5,6 %	5,9 %
- Hydroteknisk	2,7 %	2,7 %	4,0 %	5,2 %	5,4 %	5,6 %	5,9 %
Avsetning til investeringer i avskrivbar kapital							
Avsetning til egenkapitalen	1083	1152	1541	2110	2413	2455	2498
- Driftsbygninger	492	496	759	1073	1183	1213	1319
- Teknisk inst. bygninger	137	141	219	313	347	355	385
- Maskiner og redskaper	409	470	496	631	780	783	686
- Biler	5	4	4	5	7	6	6
- Grøfter	34	35	53	74	80	81	82
- Hydroteknisk	5	6	10	15	16	17	20

2.4 Utviklingen i resultatmål, arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr

Tabell 2.2 Resultatmål i jordbruket pr. familieårsverk. 1 000 kr.

	Totalkalkyle for de aktive jordbruksbedriftene		
	Årsresultat	Inntektseffekt av jordbruks- fradrag	Sum
2012	254 600	42 300	296 900
2013	243 600	42 300	285 900
2014	256 600	37 600	294 200
2015	292 500	38 500	331 000
2016	309 200	35 600	344 800
2017	304 400	36 800	341 200
2018	305 500	36 500	342 000
2019	283 300	32 600	315 900
2020	311 200	33 400	344 600
2021	327 000	34 400	361 400
2022	412 500	46 700	459 200
2023	387 400	47 900	435 300
2024*	511 500	50 600	562 100
2025**	603 100	50 900	654 000

I tab. 2.3. nedenfor er vist Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftenes serie for antall jordbruksbedrifter og brukerfamilienes arbeidsforbruk. Antall jordbruksbedrifter er det samme som i sektorregnskapet (utredning 1 A), mens arbeidsforbruket er fratrasket det kostnadsførte leide arbeidet i denne utredningen. Antall timer i et familieårsverk redusere over årene 2024 – 2027 som en oppfølging av Stortingets vedtak om dette, se tabell 2.3 under.

Tabell 2.3 Beregnet totalt familiearbeidsforbruk og familieårsverk i jordbruket 2012–2026

År	Antall bedrifter	Timer pr. bedrift	Mill. timeverk	Timer pr. årsverk	Familie-årsverk	Prosent-endring
2012	44 794	1 505	67,4	1 845	36 550	
2013	43 726	1 489	65,1	1 845	35 300	-3,4
2014	43 022	1 492	64,2	1 845	34 800	-1,4
2015	42 018	1 507	63,3	1 845	34 300	-1,4
2016	41 121	1 519	62,5	1 845	33 850	-1,4
2017	40 338	1 505	60,7	1 845	32 900	-2,8
2018	39 678	1 525	60,5	1 845	32 800	-0,3
2019	39 090	1 506	58,9	1 845	31 900	-2,7
2020	38 713	1 511	58,5	1 845	31 700	-0,6
2021	38 079	1 541	58,7	1 845	31 800	0,3
2022	37 921	1 535	58,2	1 845	31 550	-0,8
2023	37 155	1 567	58,2	1 845	31 550	0,0
2024*	36 691	1 586	58,2	1 845	31 550	0,0
2025**	36 255	1 605	58,2	1 810	32 150	1,9
2026**	35 847	1 616	57,9	1 755	33 000	2,6
2027				1 700		

* Foreløpig regnskapsår. ** Budsjettår

Totalkalkylens serie for arbeidsforbruket er basert på SSBs arbeidsforbrukstellingene. I tabell 2.3 er utviklingen i det arbeidsforbruket for perioden 2012–2023 beregnet på grunnlag av SSBs tellinger fram til og med 2023. For 2023 viser tellingen at 13 prosent av familiearbeidet ble utført av andre familiemedlemmer enn bruker og ektefelle/partner.

Arbeidsforbruksregistreringene i SSBs fullstendige tellinger foretas normalt hvert tiende år. Registreringene er basert på oppgaver fra alle bedriftene i jordbruket og danner grunnlaget for arbeidsforbruket i Totalkalkylen. I mellomliggende år beregnes arbeidsforbruket med utgangspunkt i SSBs utvalgstellingene. Arbeidsforbruket i utvalgstellingene vil kunne ha en usikkerhet knyttet til metode for oppblåsing til totalnivå. Familieårsverk er brukerfamiliens arbeidstid. Brukerfamilien består av bruker, ektefelle/samboer, barn, barnebarn og foreldre og søsken av brukerne.

Antall familieårsverk er prognosert å øke i perioden 2023-2026. Samtidig er det verd å understreke at antall arbeidstimer som totalt settes inn i sektoren fortsatt viser en fallende tendens slik situasjonen har vært hele perioden etter 2. verdenskrig. For 2026 er det prognosert en reduksjon i familiearbeidsforbruket i timer på 0,5 prosent, men en økning i familieårsverk på 2,6 prosent. Forskjellen skyldes at antall timer i årsverket reduseres gradvis fra og med 2025 til og med 2027, og det bidrar til at antall årsverk øker. Fordelingen mellom familiearbeid og innleid arbeid er prognosert å ha samme utvikling etter 2023.

SSB gjennomførte de to siste fullstendige tellingene av arbeidsforbruket i jordbruket i 2010 og 2020. Utvalgstellingene/landbruksundersøkelser som er lagt til grunn for nemndas arbeidsforbruksserie mellom årene 2010 og 2020 og etter 2020, ble gjennomført for årene 2013, 2017 og 2023.

Selvstendig næringsdrivende inngår i SSBs tellinger, og fratrekkes arbeidsforbruket. Estimer for andel selvstendig næringsdrivende i mellomliggende år er beregnet med utgangspunkt i tellingene. Anslaget på selvstendig næringsdrivende i utvalgstillingen for 2017 var vesentlig høyere enn i andre tellingsår, og 2017 er ikke brukt som fastpunkt i beregningen for mellomliggende år.

Prognose for arbeidsforbruket i 2025 og 2026

Prognosene støtter seg på to modeller utviklet av Budsjettnemda. Modellene framskriver den relative endringen i årsverk basert på de siste tilgjengelige arbeidsforbrukstall fra SSB. Den ene modellen tar i tillegg inn budsjettnemndas anslag for utvikling av areal, husdyrhold og gårdsbruk. Utover disse utviklingstrekkene legger man til grunn at 2025 er normalår med hensyn på arbeidsforbruk. Statistisk sentralbyrå utførte en utvalgstilling med spørsmål om arbeidsforbruk for 2023. Utviklingen av det totale arbeidsforbruket mellom de forrige tellingene (2020 og 2023) er framregnet.

2.4.1 Volum- og prisindekser for Totalkalkylen

Endringene i volum- og prisindekser går fram tabell 2.4 og 2.5.

Tabell 2.4. Prisindekser, normaliserte. 2023 = 100

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	66,12	67,56	69,99	72,96	75,78	78,00	101,56	100,00	100,94	100,94
Korn, erter og oljefrø	65,86	67,24	69,74	72,75	75,53	77,85	101,63	100,00	100,55	100,56
Sum salg av matpoteter	63,03	65,99	68,47	72,36	74,76	80,88	90,02	100,00	107,87	103,86
Poteter	66,08	68,67	70,77	74,30	77,32	82,72	90,67	100,00	110,00	113,34
Sum grønnsaker	69,83	73,60	75,04	78,66	82,03	88,16	94,85	100,00	103,00	105,27
Sum frukt	81,05	79,71	80,51	86,01	91,26	94,26	97,86	100,00	99,69	106,14
Sum hagebær	60,18	63,02	64,15	70,07	79,54	90,11	96,60	100,00	102,24	105,40
Sum blomster	85,51	81,96	84,94	81,99	87,16	89,31	97,40	100,00	104,81	110,30
Hagebruksprodukter	70,98	72,80	74,72	77,67	82,49	87,34	94,98	100,00	104,01	107,63
Sum planteprodukter	68,40	70,37	72,69	75,17	78,89	82,86	96,61	100,00	103,00	105,13
Sum kumelk	86,83	88,37	88,94	87,00	83,53	93,08	99,36	100,00	106,84	114,53
Sum geitmelk	87,02	88,47	89,15	87,21	83,72	93,20	99,35	100,00	106,84	114,62
Ku- og geitmelk	87,18	88,81	89,11	87,91	85,01	93,90	99,30	100,00	110,93	121,32
Sum storfe	80,20	81,61	79,86	76,45	79,83	86,98	97,16	100,00	96,23	96,54
Sum sau/lam	80,42	67,64	68,58	71,74	72,58	80,57	92,63	100,00	99,86	103,81
Sum gris	75,20	71,19	69,04	69,45	73,94	80,35	90,24	100,00	97,03	99,84
Sum fjørfeslakt	70,49	68,72	70,76	71,02	74,95	78,05	88,59	100,00	102,52	103,64
Kjøtt og fjørfeslakt	76,30	76,39	75,79	74,79	77,73	83,00	92,42	100,00	98,72	100,77
Egg	73,86	76,74	76,45	74,87	80,49	83,88	92,13	100,00	111,07	117,05
Sum birøkt	86,54	89,36	91,20	90,75	91,67	93,83	97,46	100,00	102,68	106,21
Sum husdyrprodukter	79,74	81,04	80,80	79,68	80,57	86,98	94,77	100,00	103,67	108,98
Sum plante- og husdyrprod.	76,17	77,68	78,24	78,25	80,05	85,68	95,37	100,00	103,45	107,73
Sum inntekter inkl. tilsk.	71,05	72,01	75,86	75,07	77,03	81,00	92,44	100,00	106,83	112,56
Sum handelsgjødsel	46,47	40,47	43,40	44,42	44,46	42,57	75,60	100,00	72,57	73,52
Kalk	74,66	75,39	74,94	79,21	84,98	84,21	91,48	100,00	103,90	107,01
Handelsgjødsel og kalk	49,01	43,09	45,94	47,18	47,59	45,54	76,56	100,00	74,83	75,73
Innkjøpt kraftfôr	72,93	73,96	75,30	75,56	77,73	79,37	93,05	100,00	97,46	101,00
Annet innkjøpt fôr	72,03	71,13	76,25	76,05	77,61	79,95	89,09	100,00	102,07	106,94
Sum innkjøpt fôr	72,81	73,73	75,37	75,59	77,73	79,41	92,82	100,00	97,74	101,36
Såfrø og planter	74,90	75,92	79,44	82,16	86,96	84,25	86,90	100,00	111,99	104,23
Sum energi og smøremidler	60,26	65,79	75,71	76,35	61,87	86,58	103,23	100,00	102,93	99,99
Sum andre kostn. v/pl.prod.	55,34	55,33	59,27	62,60	68,57	70,96	85,44	100,00	96,43	101,31
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	69,14	72,16	75,98	81,20	83,72	83,43	92,06	100,00	106,89	111,12
Andre kostnader	65,17	66,25	69,32	73,07	76,88	78,82	89,62	100,00	101,74	105,58
Sum vedlikehold	67,32	69,23	72,18	74,76	79,51	85,01	92,58	100,00	104,71	109,33
Sum ikke-varige prod.midler	66,26	67,18	70,62	72,31	73,07	77,71	91,44	100,00	98,44	100,56
Sum leasing av maskiner	67,79	70,39	73,19	77,57	79,33	82,15	89,21	100,00	107,07	112,02
Kapitalslit. Sum driftsb.	66,69	67,72	71,19	72,92	73,78	78,42	91,66	100,00	98,87	101,19
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	66,69	67,72	71,19	72,92	73,78	78,42	91,66	100,00	98,87	101,19
Kapitalslit	66,69	67,72	71,19	72,92	73,78	78,42	91,66	100,00	98,87	101,19
Sum kapitalkostnader	66,89	68,08	71,48	73,51	74,49	78,91	91,24	100,00	100,35	103,15
Sum kostnader	66,36	67,56	70,81	70,30	67,82	72,84	89,21	100,00	95,98	98,34

Tabell 2.5. Volumindekser, normaliserte regnskaper. 2023 = 100

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025*
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	93,72	96,06	92,80	94,85	95,86	97,29	98,65	100,00	99,48	100,29
Korn, erter og oljefrø	93,80	95,38	92,94	95,32	96,23	97,38	99,47	100,00	99,52	100,55
Sum salg av matpoteter	91,72	94,72	86,97	90,80	98,23	100,90	96,94	100,00	100,16	102,58
Poteter	81,87	84,48	81,14	84,61	87,77	93,45	96,68	100,00	101,21	104,67
Sum grønnsaker	93,15	94,88	95,01	96,85	100,34	99,25	99,99	100,00	103,42	105,86
Sum frukt	72,39	74,96	78,22	83,40	88,62	92,90	96,81	100,00	103,45	106,76
Sum hagebær	144,90	141,94	138,51	134,20	126,91	116,19	107,12	100,00	98,66	98,14
Sum blomster	129,97	118,68	117,28	117,38	115,91	109,03	110,61	100,00	98,21	97,46
Hagebruksprodukter	104,26	102,78	102,48	103,63	105,21	102,46	102,56	100,00	101,88	103,43
Sum planteprodukter	98,02	98,07	95,81	98,32	99,71	99,37	100,71	100,00	100,87	102,34
Sum kumelk	109,75	107,75	109,70	106,76	107,96	110,03	104,52	100,00	105,53	109,70
Sum geitmelk	114,40	112,27	113,35	111,23	110,97	106,50	103,26	100,00	101,43	102,12
Ku- og geitmelk	109,82	107,82	109,75	106,82	108,00	109,99	104,50	100,00	105,48	109,61
Sum storfe	90,00	94,03	98,13	95,65	94,08	96,88	101,58	100,00	95,05	91,97
Sum sau/lam	114,67	121,05	118,97	107,15	108,36	107,51	103,61	100,00	96,54	95,54
Sum gris	104,32	103,97	104,03	100,20	99,76	102,13	100,90	100,00	97,74	97,68
Sum fjørfeslakt	84,14	85,89	83,26	90,72	90,84	98,38	97,79	100,00	102,58	101,96
Kjøtt og fjørfeslakt	95,28	97,49	98,70	97,18	96,49	99,68	100,69	100,00	97,92	96,65
Egg	90,90	92,88	94,84	97,91	98,10	97,98	97,67	100,00	97,24	100,51
Sum birøkt	71,40	78,16	85,59	103,23	103,66	105,69	110,16	100,00	101,91	125,01
Sum husdyrprodukter	100,79	100,75	102,35	100,73	100,89	103,40	101,97	100,00	100,62	101,86
Sum plante- og husdyrprod.	99,86	99,85	100,30	99,95	100,49	102,10	101,56	100,00	100,70	102,02
Sum inntekter inkl. tilsk.	102,92	101,82	101,44	101,84	102,25	103,42	102,33	100,00	100,61	102,21
Sum handelsgjødsel	107,43	104,08	108,04	113,41	113,45	115,84	86,63	100,00	92,19	99,72
Kalk	65,32	66,29	73,66	81,03	90,06	101,81	106,44	100,00	96,87	96,87
Handelsgjødsel og kalk	102,54	99,84	104,49	109,01	110,23	113,12	87,92	100,00	92,54	98,97
Innkjøpt kraftfôr	100,14	100,99	103,28	103,10	102,34	103,51	100,76	100,00	100,70	101,81
Annet innkjøpt fôr	97,21	105,19	157,03	111,81	101,03	108,42	104,33	100,00	112,96	106,48
Sum innkjøpt fôr	100,06	101,32	106,35	103,59	102,25	103,78	100,96	100,00	101,41	102,07
Såfrø og planter	96,31	97,01	100,37	97,72	100,42	109,98	106,69	100,00	93,77	100,64
Sum energi og smøremidler	93,76	94,70	94,34	95,63	96,31	100,14	100,18	100,00	99,05	99,67
Sum andre kostn. v/pl.prod.	119,50	114,08	110,15	108,09	108,81	119,83	113,62	100,00	111,51	106,87
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	112,22	112,17	118,50	110,65	106,75	110,99	101,41	100,00	99,00	98,05
Andre kostnader	114,48	112,53	111,41	108,03	107,29	114,42	106,23	100,00	102,80	100,28
Sum vedlikehold	110,41	109,04	110,48	108,93	112,25	112,20	106,16	100,00	98,24	96,47
Sum ikke-varige prod.midler	103,48	103,24	105,50	103,95	104,19	107,52	101,66	100,00	99,61	99,96
Sum leasing av maskiner	63,03	66,11	69,34	72,28	75,37	77,82	95,64	100,00	102,34	104,31
Kapitalslit. Sum driftsb.	110,72	115,83	115,52	117,39	121,12	119,40	106,62	100,00	103,91	105,12
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	140,31	139,01	133,11	130,86	130,37	123,45	108,58	100,00	100,91	99,28
Kapitalslit	122,73	125,23	122,68	122,90	124,99	121,19	107,46	100,00	102,76	102,88
Sum kapitalkostnader	111,77	114,39	112,91	113,64	115,93	113,31	105,34	100,00	102,68	103,16
Sum kostnader	106,15	106,38	107,92	106,59	107,29	109,76	102,56	100,00	100,45	100,85

2.5 Prisstigning i budsjettåret

Norges Banks prognose pr. 27 mars i Pengepolitisk rapport 1/2025 på 3,0 prosent er lagt til grunn for budsjettåret 2025.

2.6 Rente på lånt kapital

2.6.1 Årets beregning

Beregningene bygger på data for samlede gjeld og rentekostnader fra skattestatistikken, sist for året 2023. Jordbrukets andel av brukerfamiliens totale gjeld er i år gjennomgått. Jordbrukets lånemasse er nedjustert med 11,7 prosent. Det er som tidligere lagt til grunn at jordbrukets andel av gjelda følger jordbrukets andel av eiendeler slik det framkommer i Driftsgranskingene for jord og skogbruk. Tidligere ble det antatt det var lite gjeld knyttet til likvide eiendeler, mens fordelingen nå gjelder alle eiendeler. Foretak ble tidligere vektet på grunnlag av arealstørrelser, mens de nå er vektet etter standard omsetning.

Jordbrukssektorens totale gjeld var 70,4 milliarder kroner og rentene 3,48 milliarder kroner dette året. Fra dette er trukket gjeld og renter knyttet til bortleide bruk på henholdsvis 1,6 milliarder kroner i gjeld og 67,0 mill. kr i renter. Det gir en rente på 4,93 prosent. Dataene er basert på oppgaver fra jordbruksbedrifter som søker produksjonstilskudd. Gjelden for 2024 og 2025 er stipulert ut ifra investeringsutviklingen, mens renta er regnet fram med rentestatistikk fra SSB og renteanslag for 2025 fra Norges Bank. Det er brukt den absolutte differansen mellom andre lån i 2023 og SSBs lånerente (kvartalsvis rentestatistikk for bankutlån i alt). Renteutviklingen for 2025 er framregnet med den absolutte økningen i rentestatistikken for utlånsrente boliglån, fra Norges Banks pengepolitiske rapport 1-2025.

Tabell 2.6 viser rentekostnadene for årene 2012 – 2025 og at denne har endret seg til dels betydelig disse årene.

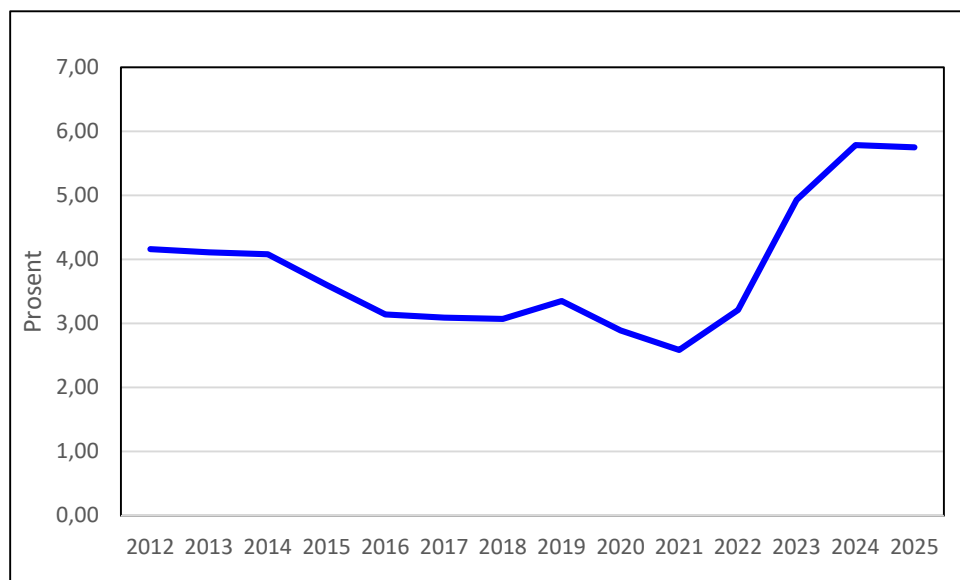
Tabell 2.6. Nominelle rentekostnader på lånt kapital. Mill. kroner og prosent

	Gjeld (mill. kr)	Rente prosent	Renter (mill. kr)
2012	44 621	4,16	1 855
2013	46 783	4,11	1 921
2014	48 618	4,08	1 983
2015	50 593	3,60	1 821
2016	52 838	3,14	1 658
2017	56 099	3,09	1 734
2018	58 844	3,07	1 804
2019	61 443	3,35	2 058
2020	63 766	2,93	1 866
2021	66 137	2,60	1 717
2022	67 790	3,20	2 169
2023*	69 547	4,94	3 438
2024**	72 125	5,81	4 191
2025**	73 096	5,76	4 214

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

Samlet jordbruksgjeld for de aktive jordbruksbedriftene var i 2024 på 72,1 milliarder kroner. Ett prosentpoengs endring i jordbrukets rente vil derved ha endret kostnaden med 721 millioner kroner.

Figur 1.1 viser renteutviklingen i perioden 2012 - 2025.

Figur 1.1 Renteutviklingen i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter. Prosent

2.7 Totalkalkylen og skatt

Tabell 2.7 Virkningen av jordbruksfradraget for det aktive jordbruket.

Jordbruket samlet	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	3 351	3 237	2 972	3 001	2 860	3 012	3 111
Spart skatt, mill. kr	938	906	802	810	715	723	715
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 546	1 493	1 309	1 322	1 204	1 211	1 196
Antall familieårsverk	36 550	35 300	34 800	34 300	33 850	32 900	32 800
Inntektseffekt per familieårsverk, kr	42 300	42 300	37 600	38 500	35 600	36 800	36 500
Utnyttelsesgrad	45 %	44 %	42 %	43 %	42 %	45 %	47 %
Vederlag til arb. og kap. - registrert (A) – fratrukket leie	10 605	10 056	11 457	12 445	12 955	11 817	11 209
Driftsresultat - aktive bruk (B)	11 160	10 518	10 898	11 853	12 109	11 742	11 822
Korrigeringsfaktor (B/A)	1,052	1,046	0,951	0,952	0,935	0,994	1,055
Antall jordbruksbedrifter	44 794	43 726	43 022	42 018	41 121	40 338	39 678
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2023							
Driftsresultat - per jordbruksbedrift	249 133	240 545	253 316	282 104	294 469	291 080	297 946

Jordbruket samlet	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr	2 833	2 887	2 994	4 035	4 142	4 375	4 486
Spart skatt, mill. kr	623	635	659	888	911	963	987
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 039	1 059	1 094	1 472	1 511	1 596	1 637
Antall familieårsverk	31 900	31 700	31 800	31 550	31 550	31 550	32 150
Inntektseffekt per familieårsverk, kr	32 600	33 400	34 400	46 700	47 900	50 600	50 900
Utnyttelsesgrad	44 %	39 %	41 %	55 %	57 %	61 %	62 %
Vederlag til arb. og kap. - registrert (A) – fratrukket leie	11 284	12 685	12 794	15 795	14 968	21 255	23 199
Driftsresultat - aktive bruk (B)	11 095	11 729	12 117	15 186	15 664	20 327	23 605
Korrigeringsfaktor (B/A)	0,983	0,925	0,947	0,961	1,046		
Antall jordbruksbedrifter	39 090	38 713	38 079	37 921	37 155	36 691	36 255
Endring i antall jordbruksbedrifter, prosent fra 2023						-1,25 %	-2,42 %
Driftsresultat - per jordbruksbedrift	283 834	302 985	318 213	400 463	421 577	554 004	651 069
Endring i driftsresultat per jordbruksbedrift, prosent fra 2023						31,41 %	54,44 %

2.7.1 Forklaring av beregningene

I tabellen ovenfor er det korrigert for at færre jordbruksbedrifter vil nyte godt av jordbruksfradraget i 2024 (og 2025) som følge av den årlige nedgangen i antall jordbruksbedrifter. Det er også korrigert for at driftsoverskuddet per jordbruksbedrift i gjennomsnitt er beregnet å øke med 31 prosent fra 2023 til 2024 og øke videre til 2025. At inntekten er forventet å øke mer enn det som er vanlig, gjør framregningen vanskelig. Flere vil få positiv jordbruksinntekt og derved få jordbruksfradrag og flere vil også nå taket for fradraget og ikke få ytterligere effekt av en økt jordbruksinntekt.

Skattemeldingsdataene for 2023 viste at om lag 27 prosent av jordbruksbedriftene hadde over 361 421 kroner i jordbruksinntekt, og om fradragintervallene var uendret ville de ikke oppnå økt jordbruksfradrag ved en inntektsøkning til 2024 og 2025. I 2023 hadde 35 prosent av dem som ellers kunne oppnådd jordbruksfradrag, ikke fradrag fordi jordbruksdriften gikk med underskudd eller ikke ville ha nytte av jordbruksfradraget fordi de hadde nok andre fradrag. Totalt hadde om lag 38 prosent av jordbruksbedriftene en jordbruksinntekt mellom 1 og 361 421 kroner, og de fleste av disse vil oppnå en effekt på 38 prosent. Om lag 24 prosent av en inntektsøkning per jordbruksbedrift vil gi grunnlag for økt fradrag i 2023.

Fra 2025 øker det generelle jordbruksfradraget til 95 800 kroner og den øvre grensen for fradraget øker til 200 850 kroner. Det er da behov for en netto jordbruksinntekt over 372 247 kroner for å få maksimalt fradrag.

2.8 Produktivitet

Utgangspunktet for årets beregning av produktivitetsutviklingen er Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter for årene 2014-2024, men alt arbeid og all jordbruksjord er inkludert i beregningene, dvs. også det som er leid. Det brukes løpende basisår for å finne prisjusterte serier, og disse er deretter kjedet. Løpende basisår vil si at vi ser på utviklingen fra det foregående året og venter mot denne slik at verdien for år t oppgis i $t-1$ -priser. Det er brukt prisindekser beregnet på grunnlag av Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter, og det er den årlige utviklingen i disse som brukes for å regne verdier i $t-1$ -priser. Det er så langt som råd nyttet spesielle indekser for hver gruppe av inntekts- og kostnadsposter, og også for investeringer og kapitalslit i driftsbygninger, maskiner og redskaper, hydrotekniske anlegg, grøfter og biler er det brukt spesielle indekser.

Kapitalinnsats regnes som summen av kapitalslit og rentekostnader. For maskiner er det beregnet kapitalslit separat for kjøpt og leaset utstyr, men ellers er kjøpt og leaset utstyr behandlet likt.

Rentekostnadene er beregnet ved å se på endring i rentekostnad fra et år til et annet. For at kostnadene skal reflektere de reelle endringene i mengden kapital mellom to år, må endringen justeres for inflasjon. Det betyr at en benytter løpende priser med årets rente i år 1, og deflaterte priser med fjorårets rente i år 2. På den måten måles faktisk endring i kapitalinnsats fra år 1 til år 2, fremfor prisstigning.

Jordkapitalen er beregnet på grunnlag av areal i drift og gjennomsnittlig bokført kapital per dekar for det enkelte år. Deretter er jordkapitalen justert til $t-1$ priser ved å bruke den årlige endringen i bokført kapital jord.

Det er brukt lønnsevne per time for det enkelte år fra driftsgranskingene som sats for arbeidskostnad.

Her presenteres resultater basert på bruttoprodukt i jordbruket. Bruttoprodukt vil si

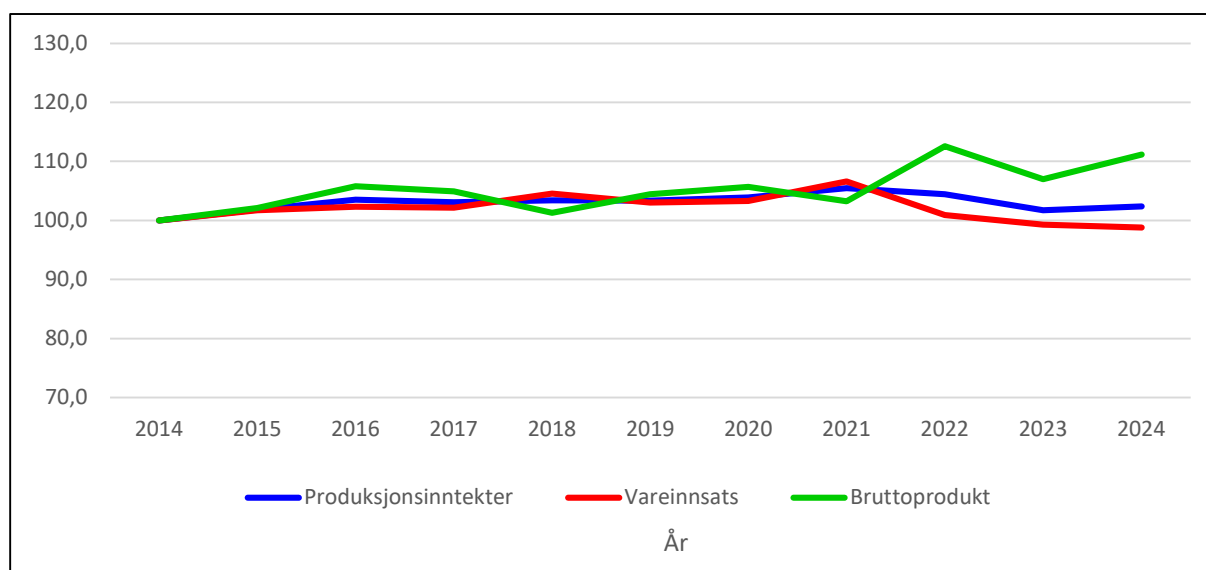
produksjonsverdi minus vareinnsats. Direkte tilskudd utover grunntilskudd og distriktstilskudd er holdt utenom i beregningene.

Tabell 2.8 viser en økning i arbeidsproduktivitet på 21,3 prosent fra 2014 til 2024. Den gjennomsnittlige årlige økningen i arbeidsproduktiviteten var 1,95 prosent regnet med renters rente-formel. I gjennomsnitt har kapitalproduktiviteten økt med 1,24 % per år mellom 2014 og 2024, til 113,1. Den sammenveide produktivitsveksten for arbeid og kapital er på 1,62 prosent i perioden 2014-2024 regnet med rentesrente-formel.

Tabell 2.8 Produktivitsutvikling 2014–2024 i jordbruket beregnet på indekser for bruttoprodukt

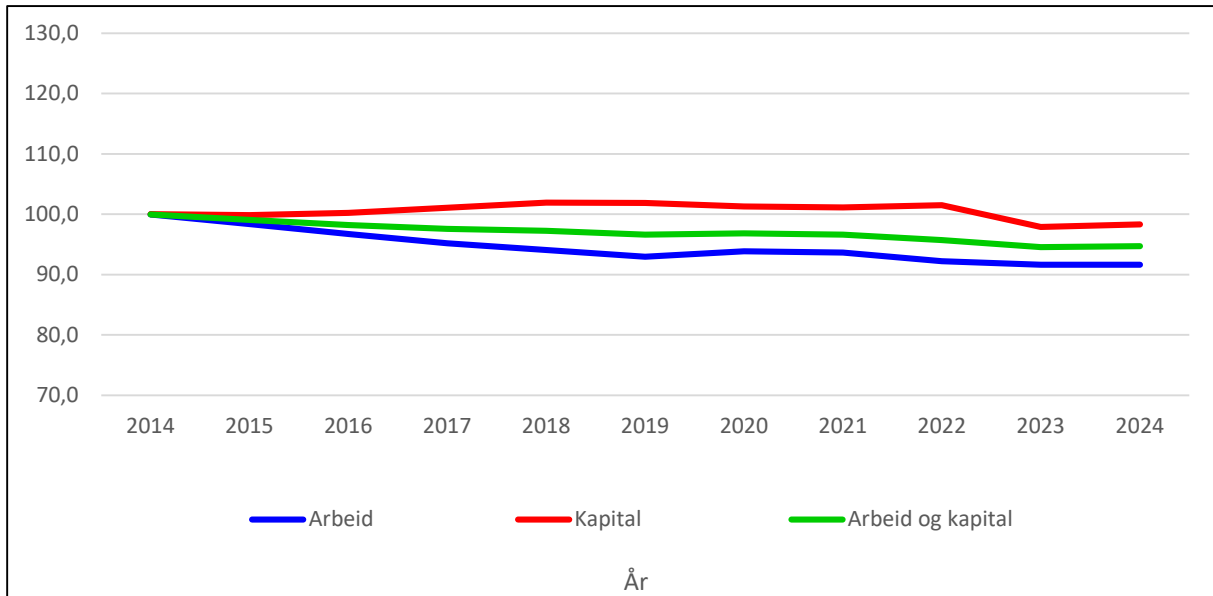
År	Arbeids- produktivitet	Kapital- produktivitet	Sammenveid arbeids- og kapitalproduktivitet
2014	100	100	100
2024	121,3	113,1	117,4
Årlig endring rentesrente, %	1,95	1,24	1,62

I de tre følgende figurene presenteres noe av grunnlaget for beregningene. Figur 2.2 viser relativ utvikling i produksjonsinntekter, vareinnsats og bruttoprodukt med utgangspunkt i 2014. Vareinnsatsen øker noe gjennom perioden frem til 2021, og synker noe etter det. Produksjonsinntekter viser omtrent samme mønster. Brutttoproduktet går opp eller ned, med en kraftig økning i 2022, og ligger også høyere i 2023 og 2024. Til sammen lander bruttoproduktet i 2024 11,2% over startpunkt i 2014.

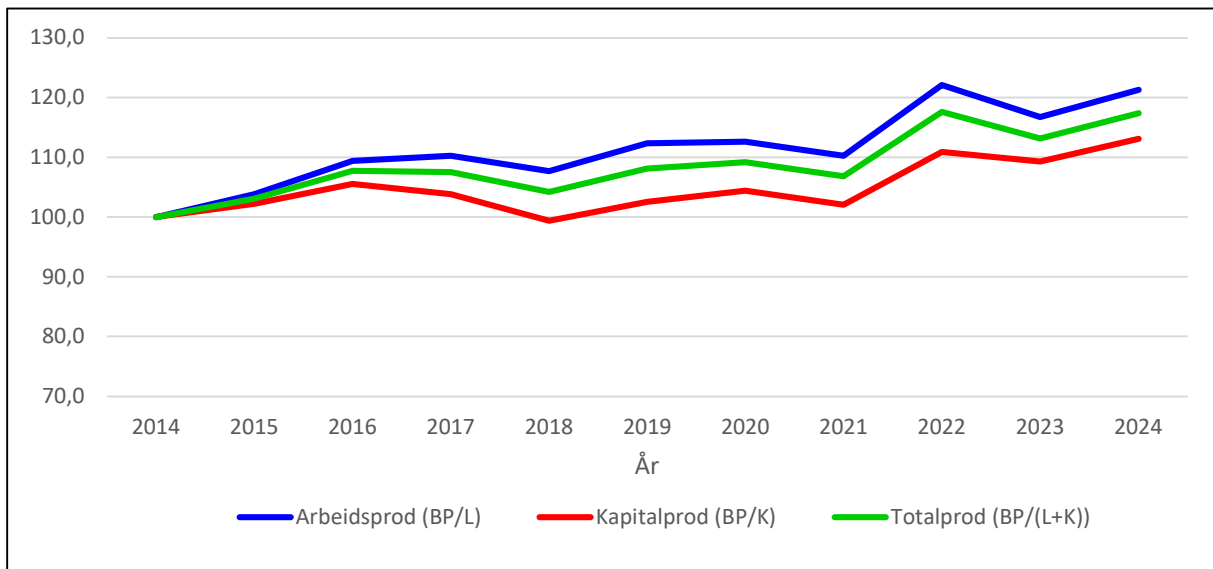
Figur 2.2 Utvikling i produksjonsinntekter, vareinnsats og bruttoprodukt 2014-2024, relative tall

Figur 2.3 viser relativ utvikling i arbeidsinnsats, kapitalinnsats og sammenslått arbeids- og kapitalinnsats. I sum viser det en synkende eller svakt synkende trend gjennom tiårsperioden, med en svak økning i kapitalinnsats fra 2023 til 2024. Dette skyldes høyere rentekrav. Arbeidsinnsatsen synker mest og lander på 91,6 relativt til 2014, mens kapital havner på 98,3 i 2024.

Figur 2.3 Utvikling i faktorinnsats 2014-2024, relative tall

Figur 2.4 viser utviklingen for de tre produktivetsmålene som også er vist i tabell 2.8. Figuren viser stigende produktivitet for alle tre produktivetsmålene.

Figur 2.4 Utviklingen i produktivitet 2014-2024, uttrykt ved tre produktivetsmål basert på bruttoprodukt (BP). L = Arbeid, K = Kapital.

2.9 Budsjettering av tilskudd

I Totalkalkylen brukes statsbudsjettet ved budsjettering av direkte tilskudd (overførbare tilskudd). For pristilskuddene benyttes Landbruksdirektoratets forbruksprognoser for utbetalinger. Investeringsstilskudd inntektsføres, og investeringsbeløpet reduseres ikke slik som i skatteregnskapene. Det er utbetalingene fra landbrukets utviklingsfond som føres, ikke bevilgningene til fondet. Tilskudd ved produksjonssvikt føres i prinsippet på skadeåret, men normaliseres over 14 år i Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene.

3 Sammenheng av utviklingen for de aktive jordbruksbedriftene fra 2019 til budsjett 2025

Tabell 3.1 viser utviklingen i årsresultat i Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter fra 2019 til 2025. Tabellen viser også endringen i årsresultat pr. familieårsverk fra år til år.

Tabell 3.1 Utviklingen i årsresultat totalt og pr. familieårsverk på aktive jordbruksbedrifter. Normaliserte regnskap og budsjett

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årsresultat, mill. kr	9 037	9 864	10 400	13 016	12 222	16 137	19 388
Antall 1000 årsverk i jordbruket	31,90	31,70	31,80	31,55	31,55	31,55	32,15
Årsresultat pr. familieårsverk. 1000 kr	283	311	327	413	387	511	603
Endring fra foregående år, 1000 kr		28	16	86	-25	124	92

Endringen i årsresultat pr. familieårsverk fra år til år er en kombinert effekt av 1) utviklingen i det totale årsresultat for hele jordbruket og 2) utviklingen i antall familieårsverk i jordbruket. I tabell 3.2 er den kombinerte endringen fra år til år splittet på disse to komponentene og i tabell 3.3 vises utslaget av endring i totalt årsresultat pr. familieårsverk splittet i grupper av inntekter og kostnader.

Tabell 3.2 Endringen fra år til år i årsresultat pr. familieårsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Endring fra foregående år	0	28	16	86	-25	124	92
Herav utslag av endring i antall familieårsverk		2	-1	3	0	0	-11
Herav endring uten endring i familieårsverkstall		26	17	82	-25	124	103

I kapittel 4 beskrives utviklingen i mer i detalj for de siste årene.

Tabell 3.3 **Utslag av endringer fra år til år i grupper av inntekter og kostnader, regnet pr. familieårsverk^{1) 2)} i det aktive jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sum planteprodukter		21	16	65	12	18	15
Sum husdyrprodukter		9	78	61	31	39	60
Arbeids- og kjøreinntekter		-1	-1	1	-1	1	1
Buskapsverdi		5	0	-8	-14	8	9
Medlemsbonus		-2	2	4	-2	-5	2
Direkte tilskudd		12	0	82	78	83	53
Sum ikke-varige kostnader		-10	-75	-95	-71	20	-24
Leiekostnader		-8	-1	2	-7	-8	-6
Kapitalslit og leasing av maskiner		-6	-7	-16	-9	-7	-8
Rente på lånt kapital		6	5	-14	-40	-24	-1
		26	17	83	-25	124	101
Endring i ant. familieårsverk		2	-1	3	0	0	-11
Sum endring		28	16	86	-25	124	90

¹⁾ Utslagene er beregnet med forutsetning om samme årsverkstall som i foregående år

²⁾ Ved økning i kostnader er det brukt negative tall i tabellen for å markere at dette har negativ effekt på årsresultat

Fra 2024 til 2025 er det budsjettet en økning i årsresultat på 92 000 kr per familieårsverk. Direkte tilskudd øker med 53 000 kr/årsverk, men ikke-varige kostnader øker med 24 000 kr/familieårsverk. Rentekostnaden øker med 1 000 kr/familieårsverk. Økningen i markedsinntekter og pristilskudd er beregnet å bli på 75 000 kr/årsverk med melk som viktigste bidragsyter. Økt antall familieårsverk, blant annet fordi timetallet i årsverket reduseres fra 1845 til 1810 timer, reduserer inntekten isolert sett med 11 000 kr/familieårsverk.

Fra 2023 til 2024 er det en økning i årsresultat på 124 000 kr per familieårsverk. Direkte tilskudd øker med 83 000 kr/årsverk, og ikke-varige kostnader ble redusert med 20 000 kr/familieårsverk der fall i handelsgjødselpriser bidro mest. Rentekostnaden øker med 24 000 kr/familieårsverk. Det var økning i markedsinntekter og pristilskudd på 57 000 kr/årsverk med melk som viktigste bidragsyter. Antall familieårsverk er uendret i de to årene og påvirker ikke inntekten.

Fra 2022 til 2023 er det en reduksjon i årsresultat på 25 000 kr pr. familieårsverk. Direkte tilskudd øker med 78 000 kr/familieårsverk, men ikke-varige kostnader øker med 71 000 kr/familieårsverk der økte handelsgjødselpriser bidrar mest. Også leiekostnader, kapitalslit, leasing og rente øker til sammen med 56 000 kr/familieårsverk som dermed spiser opp hele økningen i markedsinntekter og pristilskudd som var på 43 000 kr/familieårsverk med kjøtt som viktigste bidragsyter. Antall familieårsverk var uendret de to årene.

Fra 2021 til 2022 er det en økning i årsresultat på 86 000 kr pr. familieårsverk. Det er kraftig økning i kostnader til gjødsel, energi og kraftfôr som forklarer at ikke-varige kostnader isolert sett bidrar til en nedgang på 95 000 kr. Økningen i direkte tilskudd på 82 000 kr blant annet som kompensasjon for kostnadsøkning, veier opp for mye av de økte kostnadene. I tillegg kom prisøkninger på inntektssiden som viktige bidrag til at plante- og

husdyrinntektene økte med 126 000 kr/årsverk. Redusert antall familieårsverk øker inntekten isolert sett med 3 000 kr/årsverk.

Fra 2020 til 2021 er det en økning i årsresultat på 16 000 kr pr. familieårsverk. Prisøkning på kjøtt samt salg av melkekvoter bidrar til økte inntektene i husdyrproduksjonen med 78 000 kr. Økte energikostnader og «andre kostnader» samt byggeprisøkning, øker imidlertid ikke-varige kostnader med 75 000 kr. Rentenedgang reduserer kostnadene med 5 000 kr. Økt familiearbeidsforbruk under pandemien gjør at familieårsverksinntekten isolert sett reduseres med 1 000 kr pr. familieårsverk.

Fra 2019 til 2020 øker vederlaget til arbeid og egenkapital med 28 000 kr. Her spiller økte inntekter fra plante- og husdyrproduksjonen mye inn mens det var en moderat kostnadsvekst. Redusert antall familieårsverk øker inntekten isolert sett med 2 000 kr per familieårsverk.

4 Tall for det aktive jordbruket for perioden 2022 – 2025

Tabell 4.1 Sammenligning av årene 2022-2025. Mill. kroner ¹⁾

			Endring		Endring		Endring
	2022	2023	2022-23	2024	2023-24	2025	2024-25
Korn, erter og oljefrø	5104	5048	-56	5052	4	5105	53
Poteter	1177	1343	166	1482	139	1593	111
Hagebruksprodukter	6527	6701	174	7140	439	7459	319
Andre planteprodukter	521	608	87	585	-23	584	-1
Sum planteprodukter	13330	13700	370	14259	559	14741	482
Melk	10163	9794	-369	11460	1666	13024	1564
Kjøtt	15755	16931	1176	16366	-565	16490	124
Egg	1404	1561	157	1685	124	1836	151
Ull	100	101	1	107	6	109	2
Andre husdyrproduksjoner	317	316	-1	322	6	403	81
Sum husdyrprodukter	27739	28703	964	29941	1238	31862	1921
Sum plante- og husdyrprodukter	41069	42403	1334	44201	1798	46602	2401
Kjøreinntekter m.v.	605	604	-1	619	15	642	23
Arbeidsinntekter ved invest.	235	195	-40	202	7	225	23
Sum andre inntekter	840	798	-42	821	23	867	46
Endringer i buskapsverdien	-97	-524	-427	-282	242	14	296
Medlemsbonus	352	285	-67	118	-167	186	68
Jordleie	37	30	-7	31	1	31	0
Sum produksjonsinntekter	42202	42992	790	44888	1896	47699	2811
Direkte tilskudd	11726	17128	5402	19758	2630	21461	1703
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	45962	60120	14158	64646	4526	69160	4514
Handelsgjødsel og kalk	2500	3714	1214	2572	-1142	2784	212
Innkjøpt kraftfôr	9342	9963	621	9778	-185	10245	467
Annet innkjøpt fôr	559	601	42	693	92	685	-8
Såfrø og planter	1337	1442	105	1514	72	1513	-1
Energi og smøremidler	4524	4374	-150	4460	86	4359	-101
Andre kostnader	6599	6931	332	7248	317	7337	89
Vedlikehold	4842	4927	85	5068	141	5196	128
Ikke-varige prod.midler (kostnader)	29702	31952	2250	31333	-619	32118	785
Jord- og kvoteleie	909	910	1	908	-2	909	1
Leid arbeid	4050	4279	229	4540	261	4744	204
Leasing av maskiner	1130	1324	194	1451	127	1547	96
Kapitalslit	5901	5991	90	6087	96	6237	150
Sum kapitalkostnader	7031	7315	284	7538	223	7784	246
Sum kostnader (B)	41692	44456	2764	44319	-137	45556	1237
Driftsresultat (A-B)	15186	15664	478	20327	4663	23605	3278
- Rente lånt kapital (C)	2170	3442	1272	4190	748	4216	26
Årsresultat (A-B-C)	13016	12222	-794	16137	3915	19388	3251

¹⁾ Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteliggingen og avsetning til avskrivbar kapital.

4.1 Utviklingen fra år til år ifølge beregningene i 2025

Kommentarene og forklaringene nedenfor er knyttet til de registrerte regnskapene. Kun endringer med beløp over 100 mill. kr. er omtalt.

4.1.1 Forklaring til de største endringene fra 2023 til 2024

Poteter

- Økning på 139 mill. kr
- Areal øker med 3,2 prosent
- Avling, kg per daa øker med 13,6 prosent
- Pris øker med 9 prosent

Hagebruksprodukter

- Økning på 462 mill. kr.
- Økningen kommer i hovedsak på grønnsaker, 312 mill. kr med volumvekst på 4,7 prosent og prisvekst på 2,8 prosent
- Total arealvekst på 16 prosent

Melk

- Økning på 1 666 mill. kr (12,7 prosent) hvorav kumelk 1 138 mill. kr
- Volumvekst 5,5 prosent
- Prisvekst 6,8 prosent
- Distriktstilskuddet øker med 505 mill. kr.

Kjøtt

- Nedgang på 565 mill. kr
- Prisnedgang på 2,0 prosent prosent for alt kjøtt.
- Størst verdireduksjon på storfe 488 mill. kr (-8,5 prosent) med volumnedgang på 5,0 prosent og prisreduksjon på 3,8 prosent
- Svin har verdireduksjon på 250 mill. kr (-5,2 prosent) med volumnedgang på 2,3 prosent og prisnedgang på 3,0 prosent
- Fjørfe har en verdiøkning på 174 mill. kr med volumvekst og prisvekst på hhv. 2,8 prosent og 2,4 prosent

Egg

- Økning 124 mill. kr
- Volumreduksjon på 2,3 prosent
- Prisøkning på 11,2 prosent

Endring i buskapsverdien

- Reduksjonen i budskapsverdiene er 242 mill. kr lavere enn i fjor. Her måles endring i endringene
- Verdireduksjonen per dyreslag:

- Storfe -272 mill. kr
- Svin -6 mill. kr
- Fjørfe -2 mill. kr

Medlemsbonus

- Utbetalt medlemsbonus gikk ned med 167 mill. kr
- Endringen skyldes i hovedsak ingen utbetaling fra Nortura

Direkte tilskudd

- Økning på 2 630 mill. kr
- Det er økninger på alle tilskuddsposter pga. jordbruksoppgjøret 2024 som utbetales i 2025. De vesentligste økningene gjelder direktetilskuddene med 1 932 mill. kr. pga. satsøkninger. Av dette utgjør husdyrtilskudd 652 mill. kroner og beitetilskudd 543 mill. kroner.

Handelsgjødsel og kalk

- Nedgang på 1 142 mill. kr
- Dette skyldes nedgang i prisene på 30 prosent og en nedgang i forbruket 5 prosent.
- Størst reduksjon på NPK-gjødsel på 636 mill. kr hvor årsaken i hovedsak prisreduksjon på 29 prosent
- Forbruksnedgang kan skyldes en ny «normal» og økt bevissthet om gjødselforbruk pga. høyere priser tidligere.

Innkjøpt kraftfôr

- Nedgang på 185 mill. kr
- Hovedsakelig skyldes nedgangen prisreduksjon på 2,6 prosent.

Andre kostnader

- Økning på 317 mill. kr
- De største postene er
 - Plastfolie i jordbruket 119 mill. kr volumvekst 20 prosent
 - Gårdsregnskap 87 mill. kr
 - Frakt av kraftfôr 50 mill. kr prisvekst 9 prosent

Vedlikehold

- Økning på 141 mill. kr
- Det er vedlikehold av maskiner 88 mill. kr som øker mest på grunn av en økning i priser på 6,3 prosent
- Vedlikehold av bygninger øker også med 59 mill. kr, også her er det en prisøkning på 3,8 prosent som er hovedårsaken.

Leid arbeid

- Leid arbeid øker med 262 mill. kr
- Skyldes prisøkning på 6,1 prosent, ingen økning i antall leide timer

Leasing av maskiner

- Økning på 127 mill. kr
- Økning i kapitalslit 83 mill. kr
- Økning rente 44 mill. kr

Rente lånt kapital

- Økning på 738 mill. kr
- Høyere rente enn året før, opp fra 4,94 til 5,81 prosent
- Gjeldsmassen gikk fra 3,3 mrd. kr til 4,0 mrd. kr

4.1.2 Forklaring til de største endringene fra 2024 til 2025

Poteter

- Økning på 111 mill. kr
- Areal øker med 1,8 prosent
- Avling, kg per daa øker med 3,2 prosent
- Volum øker med 6 prosent
- Pris øker med 2 prosent

Hagebruksprodukter

- Økning på 305 mill. kr.
- Størst økning på grønnsaker 170 mill og blomster i gartnerier 56 mill
- Volumøkning på grønnsaker 2,6 prosent, verdi 1,2 prosent
- Blomster i gartnerier prisvekst på 5,3 prosent

Melk

- Økning på 1 564 mill. kr hvorav kumelk 1 150
- Det er budsjettert med en volumvekst på 3,9 prosent og,
- Prisvekst på 7,2 prosent
- Distriktstilskuddet øker med 399 mill. kr.

Kjøtt

- Budsjettert en verdiøkning på 124 mill. kr (0,8 prosent)
- Økningen er i hovedsak lagt på gris 130 mill. kr og kvalitetstilskudd storfe 67 mill. kr. Mens storfe trekker ned med 152 mill. kr
- Prisøkning på 1,9 prosent for alt kjøtt.
- Volumreduksjon på storfe 3,2 prosent og volumøkning på gris på 2,8 prosent

Egg

- Økning 151 mill. kr
- Volumøkning på 5,3 prosent
- Prisøkning på 8,4 prosent

Endring i buskapsverdien

- Reduksjonen i budskapsverdiene er 295 mill. kr lavere enn i fjor. Her måles endring i endringene
- Verdireduksjonen per dyreslag:
 - Storfe -39 mill. kr
 - Svin -14 mill. kr
 - Fjørfe -3 mill kr

Direkte tilskudd

- Økning på 1 703 mill. kr
- De vesentligste økningene gjelder direktetilskuddene med 1 456 mill. kr. pga. satsøkninger. Av dette utgjør areal og kulturlandskapstilskudd 507 mill. kroner, beitetilskudd 448 mill. kr og Produksjonstillegg husdyr 249 mill. kr.

Handelsgjødsel og kalk

- Økning på 212 mill. kr
- Dette skyldes i hovedsak en volumvekst på 10 prosent og prisvekst på 1,3 prosent.

Innkjøpt kraftfôr

- Økning på 467 mill. kr
- Prisøkning 3,6 prosent
- Volumvekst 1,1 prosent

Vedlikehold

- Økning på 128 mill. kr
- Omtrent like stor økning i vedlikehold av bygninger (63 mill. kr) og vedlikehold av maskiner og redskaper (61 mill. kr) begge økningene er forårsaket av prisøkninger på hhv. 3,8 prosent og 5,2 prosent.

Leid arbeid

- Leid arbeid øker med 203 mill. kr
- Skyldes prisøkning på 4,5 prosent, ingen økning i antall leide timer

Energi og smøremidler

- Reduksjon på 101 mill. kr
- Skyldes i hovedsak
 - prisreduksjon på elektrisitet til veksthus -106 mill kr med en prisreduksjon på 23 prosent
 - lavere strømkostnader til jordbruk -79 mill. nok hvor prisen er driveren med en reduksjon på 5,3 prosent.
- Diesel trekke opp med en økning på 45 mill. kr som er en effekt av økt pris og volum

Kapitalslit

- Økning på 150 mill. kr hvorav:
 - Maskiner, biler, grøfter og hydrotekniske anlegg 15 mill. kr
 - Driftsbygninger 128 mill. kr

4.2 Sammenligningsgruppe 2022–2025

Meld. St. 11 (2023-2024) sier følgende om sammenligningsgruppe:

«Regjeringa legg til grunn at inntektssamanlikninga skal skje mot eit justert gjennomsnitt i lønsstatistikken. Det vert føreslått eit gjennomsnitt kor dei 10 pst. høgaste og dei 10 pst. lågaste løningane ikkje inngår. Statistikken for dei siste åra viser at eit slikt justert gjennomsnitt ligg 7 pst. under gjennomsnittsløna for alle arbeidstakarar. Det justerte gjennomsnittet er om lag på nivå med løn for undervisningsyrker og helserelaterte yrker. Det justerte gjennomsnittet ligg 9 pst. over industriarbeidarløn, som var samanlikningsgruppa i førre periode med nivåssamanlikning.»

4.2.1 Lønnsstatistikk og beregning av sammenligningsgruppen

Månedslønnsstatistikken fra Statistisk sentralbyrå (SSB) er brukt for å beregne gjennomsnittslønn for sammenligningsgruppen der den øverste og nederste tidelen av populasjonen i statistikken er holdt utenfor.

Statistikkbanktabell 11419 viser månedslønn i gjennomsnitt for alle næringer. Statistikken har tellingstidspunkt i november. Den dekker alle lønnstakere som i tellingsmånedens har lønn.

Tabell 4.2 Lønnsstatistikk fra SSB 2022-2024

År	Månedslønn gjennomsnitt (kr)	Antall heltidsekvivalenter
2022	53 150	2 373 513
2023	56 360	2 393 460
2024	59 370	2 406 893

Kilde: SSB tabell 11419 (for «A-S Alle næringer»)

Gjennomsnittslønnen i lønsstatistikken for sammenligningsgruppen, der desil 1 og desil 10 holdes utenom, er beregnet med en brøk der summen av månedslønn står i telleren, og mengden arbeid i nevneren. For å finne summen av månedslønn i hvert desil, ganges gjennomsnittslønnen i desilene med antall heltidsekvivalenter.

I 2024 ble gjennomsnittslønnen for sammenligningsgruppen beregnet til omtrent 59 370 kroner per måned. Dette er omtrent 6,5 prosent under gjennomsnittslønnen i statistikken samlet sett. Avstanden kan variere noe mellom år.

4.2.2 Årslønn for sammenligningsgruppen

Årslønn for sammenligningsgruppen i 2024 kan beregnes til omtrent 658 800 kroner. For 2025 er det ikke tilgjengelig statistikk, så Budsjettneemnda har framregnet resultatet for 2024

med forventet lønnsøkning på 4,5 prosent. Sammenligningsgruppens gjennomsnittslønn for 2025 blir da beregnet til omtrent 688 400 kroner.

Tabell 4.3 Gjennomsnittlig månedslønn og årslønn 2022-2024 (2025)

År	Månedslønn Desil 2-9	Differanse fra gjennomsnitt av alle, prosent	Årslønn (gjennomsnitt av alle)	Sammenligningslønn (årslønn desil 2-9)
2022	49 559	-6,8 %	634 700	591 800
2023	52 673	-6,5 %	668 400	624 700
2024	55 500	-6,5 %	704 700	658 800
2025			736 400	688 400

5 Sammenligning med fjorårets beregninger

Tabell 5.1 Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2023 og 2024.
Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner¹

	Året 2023			Året 2024		
	Utført 2024	Utført 2025	Differanse	Utført 2024	Utført 2025	Differanse
Korn, erter og oljefrø	5 317	5 048	-269	5 381	5 052	-329
Poteter	1 233	1 343	110	1 345	1 482	137
Hagebruksprodukter	6 637	6 701	64	7 060	7 140	80
Andre planteproduksjoner	608	608	0	619	585	-34
Sum planteprod.	13 794	13 700	-94	14 405	14 259	-146
Melk	9 794	9 794	0	11 193	11 460	267
Kjøtt	16 904	16 931	27	16 117	16 366	249
Egg	1 534	1 561	27	1 618	1 685	67
Ull	101	101	0	98	107	9
Andre husdyrproduksjoner	312	316	4	357	322	-35
Sum husdyrprod.	28 646	28 703	57	29 384	29 940	556
Sum plante- og husdyrpr.	42 440	42 403	-37	43 789	44 199	410
Kjøreinntekter m.v.	676	604	-72	688	619	-69
Arbeidsinntekter ved invest.	232	195	-37	212	202	-10
Sum andre inntekter	907	799	-108	900	821	-79
Endringer i buskapsverdien	-429	-524	-95	-218	-282	-64
Medlemsbonus	288	285	-3	211	118	-93
Jordleie	47	30	-17	52	31	-21
Sum produksjonsinntekter	43 254	42 993	-261	44 734	44 887	153
Sum direkte tilskudd	17 146	17 128	-18	19 640	19 758	118
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	60 400	60 121	-279	64 374	64 645	271
Handelsgjødsel og kalk	3 688	3 714	26	2 403	2 572	169
Innkjøpt kraftfôr	9 963	9 963	0	9 965	9 778	-187
Annet innkjøpt fôr	631	601	-30	618	693	75
Såfrø og planter	1 440	1 442	2	1 455	1 514	59
Energi og smøremidler	4 459	4 374	-85	4 712	4 460	-252
Andre kostnader	6 893	6 931	38	7 254	7 248	-6
Vedlikehold	5 061	4 927	-134	5 224	5 068	-156
Sum ikke-varige prod.midler	32 135	31 952	-183	31 631	31 333	-298
Jord- og kvoteleie	1 008	910	-98	1 030	908	-122
Leid arbeid	4 165	4 279	114	4 390	4 540	150
Leasing av maskiner	1 317	1 324	7	1 456	1 451	-5
Kapitalslit	6 047	5 991	-56	6 162	6 087	-75
Sum kapitalkostnader	7 364	7 315	-49	7 618	7 538	-80
Sum kostnader (B)	44 672	44 456	-216	44 670	44 319	-351
Driftsresultat (A-B)	15 728	15 665	-63	19 704	20 326	622
- Rente lånt kapital (C)	4 035	3 442	-593	4 920	4 190	-730
Årsresultat (A-B-C)	11 693	12 223	530	14 784	16 136	1 352

¹ Utført 2024 vil si etter jordbruksavtale i 2024

5.2 Året 2023

I dette avsnittet er det foretatt en sammenligning av fjorårets budsjetterte tall for 2023 og årets foreløpige regnskapstall for det samme året, se tabell 5.1. Normalt vil en finne relativt store avvik når en sammenlikner budsjettet for et år med regnskapet for det samme. For planteproduksjonene budsjetteres det for eksempel med normalårsavlinger mens en i regnskapsåret benytter de faktiske avlingene. I år kommer dessuten endringene som følger av beregningene som nå gjøres for de aktive jordbruksbedriftene. Dvs. endret beregning av kapitalkostnader (kapitalslit og rente) samt kostnadsføring av jord- og kvoteleie og leid arbeid.

Av tabellen ser en at samlet årsresultat er 216 millioner kroner lavere enn i fjorårets beregning.

Korn, erter og oljefrø

En nedgang på 269 mill. kroner. Dette skyldtes 2,5 prosent lavere normalårsavlinger i år enn i fjor og 2,6 prosent lavere pris. Det gir særlig for hvete og bygg lavere verdiberegning på hhv -63 mill. kr og -53 mill. kr.

Potet

En økning på 110 mill. kroner. Skyldes først og fremst en volumoppgang på all potet på 7 prosent. De største enkeltproduktene er salg av matpotet som har økt med 43 mill. kr med en vekst i volum på 7%. Derneft følger en økning av salg av potet til ferdigkoking på 40 mill. kr med en volumvekst på 192 prosent. Prisen er 1,8 prosent høyere enn i fjor.

Vedlikehold

Kostnaden er redusert med 134 mill. kr. Som fordeler seg som følger:

- Bygninger -18
- Biler -3
- Maskiner 113 mill.

Nedgangen kan knytte seg til en større nedgang i bruk enn budsjettet.

Leid arbeid

Økning på 114 mill. kr. Skyldes økt pris som følge av oppdaterte tall fra driftsgrankningene.

Rente lånt kapital

Reduksjon på 593 mill. kroner. Dette skyldes revisjon av jordbrukets andel av jordbruksbedriftenes totale gjeld som er nevnt i avsnitt 1.3.

5.3 Året 2024

Korn, erter og oljefrø

En nedgang på 329 mill. kroner. Dette skyldtes både 4,1 prosent lavere normalårsavlinger i år enn i fjor og 2,1 prosent lavere priser enn beregnet i fjor.

Potet

En økning på 137 mill. kr drevet av en prisvekst på 8 prosent og en volumvekst på 7 prosent. Det er salget av matpotet som har det største bidraget både når det gjelder pris og volumvekst.

Melk

Inntektene er beregnet 267 mill. kroner høyere. Dette skyldes både høyere oppnådd pris og volum enn hva som lå til grunn for det opprinnelige budsjettet.

Kjøtt

Verdien på kjøtt øker med 249 mill. kr (1,5 prosent). Det er storfekjøtt kjøtt som får den største økningen på 216 mill. kr med en volumvekst på 2,7 prosent og en prisvekst på 1,6 prosent.

Direkte tilskudd

Økning på 118 mill. kr tilsvarer en økning på 0,6 prosent økning i utbetalinger i foreløpig regnskap sammenlignet med budsjett. Det er endringer i mange poster mens den største økningen er under Landbrukets utviklingsfond BU. Invest tradisjonelt jordbruk på 229 mill. kr.

Handelsgjødsel og kalk

Kostnadene ble 169 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Ca. 150 mill.kr er knyttet til gjødsel hvorav volumvekst 6 prosent og prisvekst på 0,5 prosent
Kalk volumøkning ca. 18 mill. kr

Innkjøpt kraftfôr

Kostnaden til innkjøpt kraftfôr er redusert med 187 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak en reduksjon i pris på 2,8 prosent.

Vedlikehold

Kostnaden er redusert med 156 mill. kr.

- Bygninger -54
- Biler -16
- Maskiner -87 mill. også nedgang i bruk

Nedgangen kan knytte seg til en større nedgang i bruk enn budsjettet.

Energi og smøremidler

En reduksjon på 252 mill. kr 166 mill. kr skyldes lavere pris på diesel. Den resterende reduksjonen er på elektrisitet i jordbruk (-22 mill. kr) og veksthus (-73 mill. kr) som i hovedsak skyldes lavere pris.

Jord og kvoteleie

Reduksjon: 122 mill. kr

Hovedårsak: Fjerning av en tidligere justering på 72 mill. kr knyttet til leieprisberegninger. Korreksjonen ble opprinnelig innført for å kompensere for underrepresentasjon av driftsgranskninger blant kornbønder. Denne justeringen krevde at kornbønder betalte 8,5 % høyere jordleie, noe som nå er reversert.

Leid arbeid

Økning på 150 mill. kr. Skyldes i hovedsak økt pris som følge av oppdaterte tall fra driftsgranskingene.

Rente lånt kapital

Reduksjon på 730 mill. kroner. Dette skyldes revisjon av jordbrukets andel av jordbruksbedriftenes totale gjeld som er nevnt i avsnitt 1.3.

6 Normalisering i Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene

6.1 Innledning

Normaliserte regnskaper bygger på de registrerte tallene i totalregnskapet for jordbruket. De normaliserte regnskapene er utarbeidet av to grunner:

- For å gi grunnlag for beregninger over utviklingen i produksjon og produktivitet i jordbruket. Disse beregningene er basert på mengdeindekser.
- For å få utjevnet de inntektssvingningene som har årsak i avlingsvariasjoner.

I prinsippet skal normaliserte regnskaper være bygd opp på samme måte som sektorregnskapet, men de enkelte tallseriene skal være justert til de forhold som en kan anta vil rå under et normalår. I praksis er dette en såpass omfattende oppgave at normaliseringen er avgrenset til et mindre antall poster. Det gjelder de postene som har størst betydning for inntektsvariasjoner, og de som påvirker produktivitetsberegningene på en uheldig måte.

Hvert år utarbeides det en serie som strekker seg over 13 regnskapsår pluss budsjettåret.

6.2 Bakgrunn og framgangsmåte

Det økonomiske resultat i jordbruket svinger tilfeldig fra år til år bl.a. på grunn av svingninger i avlingene pr dekar. Disse svingningene kan først og fremst føres tilbake til variasjoner i temperatur og nedbør i det enkelte år. Svingningene i avlingene pr. dekar virker i sin tur inn på prisene, og da først og fremst på prisene på de jordbruksproduktene der ikke jordbruksavtalens målpriser begrenser svingningene. Dessuten kan disse svingningene virke inn på arealet av disse vekstene i etterfølgende år. Svingningene vil også influere på kjøpet av kraftfôr og på husdyrproduksjonen.

Det økonomiske resultatet i jordbruket slik det registreres i revidert regnskap gjenspeiler disse årlige svingningene. Svingningene kan være betydelige. Totalkalkylens registrerte tall fra regnskapsårene er derfor ikke så godt egnet til vurderinger av utviklingen i det økonomiske resultatet i jordbruket fra det ene året til det neste, eller for kortere perioder.

Prisvariasjoner på innsatsmidler, og utforming av priser og tiltak i jordbruksavtalene, vil også skape ujevn utvikling i jordbrukets økonomi. Dette er endringer som skal komme til uttrykk og som en ikke har forsøkt å jevne ut i de normaliserte regnskapene.

6.3 Generelt om beregningsprinsippene

For å komme fram til et normalisert regnskap er registrert regnskapsserie i totalkalkylen endret på tre ulike måter:

- Mengder er justert for å tilsvare antatte mengder i et normalår.
- Priser er justert for å tilsvare antatte priser i et normalår.
- Mengder er justert som en følge av at en har benyttet andre beregningsprinsipper enn i totalkalkylens registrerte regnskapsserie.

6.4 Begrensninger

Når en ser bort fra endringer i beregnings- og posteringsprinsipper, skal normalisert budsjett i prinsippet være nær identisk med budsjettallene slik disse framstår i totalkalkylen før normalisering. Noen mindre avvik som skyldes unøyaktighet i beregningene, vil imidlertid forekomme mellom de to budsjetteringsmetodene.

6.5 Nærmere om prinsippene for normaliseringen

6.5.1 Planteproduksjon

6.5.1.1 Avlinger og areal

Avlingstallene for de normaliserte regnskapene er fastsatt som en lineær trend på de 12 siste 3 års glidende gjennomsnitt av registrerte avlinger. På denne måten er de årlige variasjonene i avlingene jevnet ut.

For hvete, bygg, havre og oljevekster nyttes avlingsoppgaver fra Statistisk sentralbyrå. Disse avlingstallene er regnet om til avlinger med 15 prosent vann. De normaliserte avlingstallene multipliseres med arealet av de enkelte kornartene i de enkelte år og en kommer fram til en normalisert produksjon. For hagebruksvekster nyttes avlingstall fra Statistisk sentralbyrå.

På kornpostene nyttes registrert areal ifølge Statistisk sentralbyrå som normalt areal for året. Innen den grønne sektor (poteter og hagebruksvekster) nyttes 3-års glidende gjennomsnitt av registrerte arealer som uttrykk for normalt areal. Statistisk sentralbyrå er ansvarlig for arealtallene for hagebruksvekstene.

For bær er det bare jordbær, bringebær og solbær som er normalisert.

Produksjon av engfrø kan variere fra år til år. En har derfor valgt å glatte produksjonstallene over en treårs periode i normaliserte regnskaper.

6.5.1.2 Anvendelse

Ved fordelingen på forskjellige anvendelser for korn har en fastsatt salgskvantumet som en rest ved å trekke fra for det som går til såkorn av egen avl og hjemmeforbruk til mat og fôrkorn. Fordelingen av salgskvantumet av korn på de forskjellige kvalitetene, matkorn-, fôrkorn- og såkornkvalitet, kan vise betydelige svingninger fra år til år etter værforholdene. I de normaliserte beregningene har en derfor brukt gjennomsnittstall for regnskapsårene i de siste 15 årene for å jevne ut de årlige svingningene. En har regnet med samme fordeling for alle årene i perioden for normaliseringen.

6.5.1.3 Priser

For korn brukes budsjettprisene før avtale i det etterfølgende året som normal pris. For vekstene i grøntsektoren er 3-års glidende aritmetisk gjennomsnitt av registrerte priser lagt inn som normal pris.

6.5.2 Normalisering av husdyrproduksjonen

Husdyrproduksjonene normaliseres ikke. Produksjoner som er basert på grovfôr vil være påvirket av avlingenes mengde og kvalitet. En har imidlertid ikke grunnlag for å vite nøyaktig hvordan en skulle justere disse produksjonene til forutsetninger om normale grovfôravlinger. Normalisering er derfor sløffet. De kraftfôrbaserte produksjonene kan neppe sies å være påvirket av avlingene, og normalisering er derfor uaktuelt.

6.5.3 Endringer i husdyrbestanden

Det er ikke noen forskjell mellom registrerte og normaliserte regnskaper hva angår husdyrstatusberegningene.

6.5.4 Normalisering av kostnadspostene

Under kostnadspostene har en fra og med 1999 bare normalisert enkelte poster under «Energi og smøremidler» og under «Andre kostnader».

6.5.4.1 Energi og smøremidler

Under «Energi og smøremidler» har en justert noen poster som henger sammen med endringer i avlingstallene i forbindelse med normaliseringen. Dette gjelder forbruket av fyringsolje til veksthus og korntørker som vil variere med temperaturforholdene og vanninnholdet i de enkelte årene.

6.5.4.2 Andre kostnader

Kostnadene til brannforsikring kostnadene kan variere sterkt fra år til år og er derfor glattet over 5 år.

På grunn av at kornavlingene og derved også fraktbehovet, kan variere sterkt mellom år, er posten frakt av korn normalisert. Samtidig er posten av en viss størrelse.

6.5.4.3 Priser

For alle kostnadsposter er prisseriene fra registrerte regnskaper brukt direkte. Reviderte regnskapstall er dermed benyttet for årene 2012 - 2023, mens priser fra foreløpig regnskap og budsjett er lagt inn for henholdsvis 2024 og 2025.

6.5.5 Direkte tilskudd

I normaliserte regnskaper er tallseriene for de direkte tilskuddene hentet direkte fra registrerte regnskaper. Det vil si at det er forutsatt at tilskuddene ikke påvirkes av unormale avlingsforhold.

Et unntak fra dette er tilskudd til erstatning ved produksjonssvikt. I normaliserte regnskaper beregnes utbetalinger av slike tilskudd som gjennomsnittet av utbetalingene i de siste 14 årene. Pga. tørken i 2018 er utbetalingene av tilskudd ved produksjonssvikt til grovfôr tillagt erstatningene for 2018 og 2019.

6.6 Jordbruksfradrag

Jordbruksfradraget beregnet særskilt for Totalkalkylen for de aktive jordbruksbedriftene. Dette er omtalt i kap. 2.7 Totalkalkylen og skatt.

6.7 Resultater av beregningene

Resultatene er også vist i kapittel 1.2 for årene 2019 - 2025, men nedenfor er vist fra 2012.

6.7.1 Sammendrag av Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter

Tabell 6.1 Sammendrag. Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter. Mill. kroner¹

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
-Korn, erter og oljefrø	2 624	2 752	2 910	3 035	3 118	3 238	3 272
+Poteter	612	646	650	718	727	779	771
+Hagebruksprodukter	4 032	4 037	4 196	4 576	4 959	5 014	5 131
+Sum andre planteprodukter	320	345	363	367	381	424	366
=Sum planteprodukter	7 587	7 781	8 119	8 696	9 185	9 455	9 541
Ku- og geitmelk	8 366	8 161	8 444	9 172	9 377	9 378	9 579
+Kjøtt og fjørfeslakt	10 139	10 876	11 174	11 717	12 309	12 608	12 665
+Egg	1 012	973	1 028	1 042	1 048	1 112	1 132
+Ull	115	118	119	128	149	133	129
+Andre husdyrproduksjoner	106	99	130	139	184	204	232
=Sum husdyrprodukter	19 739	20 228	20 895	22 198	23 068	23 435	23 736
Sum plante- og husdyrprod.	27 326	28 008	29 015	30 895	32 253	32 890	33 277
Kjøreinntekter m.v.	517	513	524	531	554	566	571
+Arbeidsinnt. v/investeringer	244	194	199	216	248	227	228
=Sum andre inntekter	762	707	724	747	802	794	799
Endringer i buskapsverdi	52	-104	100	203	186	-121	-235
+Medlemsbonus	139	196	202	185	198	238	300
+Inntekter jordleie	29	23	14	21	21	21	21
Sum produksjonsinntekter	28 308	28 831	30 055	32 051	33 460	33 822	34 161
Sum direkte tilskudd	10 497	10 601	10 756	10 742	10 497	10 259	12 098
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	38 805	39 431	40 811	42 794	43 957	44 081	46 260
Handelsgjødsel og kalk	1 540	1 613	1 718	1 808	1 866	1 598	1 783
+Innkjøpt kraftfôr	6 375	6 773	7 057	7 198	7 276	7 442	7 749
+Annet innkjøpt fôr	354	389	400	431	421	450	720
+Såfrø og planter	816	899	931	940	1 040	1 062	1 150
+Sum energi og smøremidler	2 427	2 495	2 477	2 401	2 471	2 725	3 124
+Andre kostnader	4 449	4 509	4 783	4 989	5 171	5 167	5 352
+Sum vedlikehold	2 791	2 964	3 183	3 494	3 662	3 719	3 928
Sum ikke-varige prod.midler	18 750	19 642	20 549	21 260	21 907	22 163	23 806
Jordleie og kvoteleie	746	802	766	784	797	818	837
Leid arbeid	3 209	3 413	3 440	3 608	3 675	3 661	3 890
Sum leasing av maskiner	478	495	506	529	566	616	672
+Kapitalslit	4 462	4 561	4 652	4 759	4 903	5 081	5 232
Sum kapitalkostnader	4 940	5 056	5 158	5 288	5 469	5 697	5 904
Sum kostnader (B)	27 645	28 913	29 912	30 940	31 848	32 339	34 438
Driftsresultat (A-B)	11 160	10 518	10 898	11 853	12 109	11 742	11 822
- Rente lånt kapital (C)	1 855	1 921	1 983	1 821	1 658	1 734	1 804
Årsresultat (A-B-C)	9 305	8 599	8 929	10 031	10 466	10 016	10 020

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteliggingen og avsetning til avskrivbar kapital.

Tabell 6.2 Sammendrag. Totalkalkyle for aktive jordbruksbedrifter. Mill. Kroner¹⁾

	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025**
-Korn, erter og oljefrø	3 501	3 669	3 827	5 104	5 048	5 052	5 105
+Poteter	844	911	1 038	1 177	1 343	1 482	1 593
+Hagebruksprodukter	5 393	5 816	5 996	6 527	6 701	7 140	7 459
+Sum andre planteprodukter	387	381	419	521	608	585	584
=Sum planteprodukter	10 125	10 777	11 280	13 330	13 700	14 259	14 741
Ku- og geitmelk	9 197	8 992	10 115	10 163	9 794	11 460	13 024
+Kjøtt og fjørfeslakt	12 305	12 698	14 007	15 755	16 931	16 366	16 490
+Egg	1 144	1 232	1 282	1 404	1 561	1 685	1 836
+Ull	117	118	105	100	101	107	109
+Andre husdyrproduksjoner	274	292	304	317	316	322	403
=Sum husdyrprodukter	23 038	23 332	25 814	27 739	28 703	29 941	31 862
Sum plante- og husdyrprod.	33 163	34 109	37 095	41 069	42 403	44 201	46 602
Kjøreinntekter m.v.	605	608	579	605	604	619	642
+Arbeidsinnt. v/investeringer	229	210	217	235	195	202	225
=Sum andre inntekter	834	818	797	840	798	821	867
Endringer i buskapsverdi	0	153	140	-97	-524	-282	14
+Medlemsbonus	218	150	224	352	285	118	186
+Inntekter jordleie	21	27	37	37	30	31	31
Sum produksjonsinntekter	34 236	35 257	38 293	42 202	42 992	44 888	47 699
Sum direkte tilskudd	11 726	12 094	14 676	11 726	17 128	19 758	21 461
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	45 962	47 351	56 878	45 962	60 120	64 646	69 160
Handelsgjødsel og kalk	1 910	1 948	1 913	2 500	3 714	2 572	2 784
+Innkjøpt kraftfôr	7 761	7 925	8 185	9 342	9 963	9 778	10 245
+Annet innkjøpt fôr	511	472	521	559	601	693	685
+Såfrø og planter	1 158	1 259	1 336	1 337	1 442	1 514	1 513
+Sum energi og smøremidler	3 194	2 606	3 793	4 524	4 374	4 460	4 359
+Andre kostnader	5 471	5 717	6 250	6 599	6 931	7 248	7 337
+Sum vedlikehold	4 012	4 397	4 699	4 842	4 927	5 068	5 196
Sum ikke-varige prod.midler	24 016	24 325	26 697	29 702	31 952	31 333	32 118
Jordleie og kvoteleie	842	842	904	909	910	908	909
Leid arbeid	3 897	4 137	4 113	4 050	4 279	4 540	4 744
Sum leasing av maskiner	742	792	847	1 130	1 324	1 451	1 547
+Kapitalslit	5 369	5 525	5 694	5 901	5 991	6 087	6 237
Sum kapitalkostnader	6 111	6 317	6 540	7 031	7 315	7 538	7 784
Sum kostnader (B)	34 867	35 622	38 255	41 692	44 456	44 319	45 556
Driftsresultat (A-B)	11 095	11 729	12 117	15 186	15 664	20 327	23 605
- Rente lånt kapital (C)	2 058	1 866	1 717	2 170	3 442	4 190	4 216
Årsresultat (A-B-C)	9 037	9 864	10 400	13 016	12 222	16 137	19 388

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen og avsetning til avskrivbar kapital.

6.7.2 Økonomisk resultat for de aktive jordbruksbedriftene

I tabell 6.3 er de ulike målene for jordbrukets økonomiske resultat gjengitt. Alle resultatmål er regnet i løpende priser.

Tabell 6.3 Det økonomiske resultat for de aktive jordbruksbedriftene¹⁾

Jordbruket totalt, mill kr				Per årsverk. Kroner			
	Driftsresultat	Renter lånt kapital	Årsresultat	Driftsresultat		Årsresultat	
				Nivå	Endring	Nivå	Endring
2012	11 160	1 855	9 305	305 300		254 600	
2013	10 518	1 921	8 599	298 000	-7 400	243 600	-11 000
2014	10 898	1 983	8 929	313 200	15 200	256 600	13 000
2015	11 853	1 821	10 031	345 600	32 400	292 500	35 900
2016	12 109	1 658	10 466	357 700	12 100	309 200	16 700
2017	11 742	1 734	10 016	356 900	-800	304 400	-4 800
2018	11 822	1 804	10 020	360 400	3 500	305 500	1 000
2019	11 095	2 058	9 037	347 800	-12 600	283 300	-22 200
2020	11 729	1 866	9 864	370 000	22 200	311 200	27 900
2021	12 117	1 717	10 400	381 000	11 000	327 000	15 900
2022	15 186	2 170	13 016	481 300	100 300	412 500	85 500
2023	15 664	3 442	12 222	496 500	15 100	387 400	-25 200
2024*	20 327	4 190	16 137	644 300	147 800	511 500	124 100
2025**	23 605	4 216	19 388	734 200	89 900	603 100	91 600

* Foreløpige tall ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen og avsetning til avskrivbar kapital.

Tabell 6.4 Det økonomiske resultat for de aktive jordbruksbedriftene i faste 2023-kroner¹⁾

Aktive jordbruksbedrifter totalt mill. kr				Pr familieårsverk. Kroner			
	Drifts- resultat	Renter lånt kap.	Års- resultat	Drifts- resultat		Års- resultat	
				Nivå	Endring	Nivå	Endring
2012	15 402	2 560	12 843	421 400		351 400	
2013	14 214	2 596	11 621	402 700	-10 000	329 200	-14 800
2014	14 427	2 625	11 820	414 600	20 100	339 600	17 200
2015	15 362	2 360	13 000	447 900	42 000	379 000	46 500
2016	15 148	2 074	13 093	447 500	15 200	386 800	21 000
2017	14 424	2 130	12 304	438 400	-1 000	374 000	-5 800
2018	14 134	2 157	11 979	430 900	4 200	365 200	1 200
2019	12 978	2 407	10 571	406 800	-14 800	331 400	-25 900
2020	13 548	2 155	11 394	427 400	25 700	359 400	32 200
2021	13 526	1 917	11 609	425 400	12 300	365 100	17 700
2022	16 027	2 290	13 736	508 000	105 800	435 400	90 200
2023	15 664	3 442	12 222	496 500	15 100	387 400	-25 200
2024*	19 718	4 065	15 654	625 000	143 400	496 200	120 400
2025**	22 231	3 971	18 260	691 500	84 700	568 000	86 200

* Foreløpige tall ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen og avsetning til avskrivbar kapital.

6.7.3 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene

Mange av de samme kommentarene som er gitt i kapittel 5, vil også gjelde som forklaring på utviklingen i normaliserte regnskaper.

Normalisering av avlingene er en av de viktigste forskjellene mellom totalkalkylen og normaliserte regnskaper.

Tabell 6.5 Normalårsavlinger og stigningskoeffisienter i 2025. Kg/da

	Normalårsavling	Stigningskoeffisient
Hvete	436	-1,8
Bygg	453	6,3
Havre	433	5,0
Poteter	3 227	53,5
Hodekål (lagr.)	3 885	-36,8
Løk	2 782	10,1
Gulrot	3 085	-11,9

7 Tabeller fra Totalkalkylen for aktive jordbruksbedrifter

Tabell 7.1 Korn, ertre og oljefrø.

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	145 829	478,32	697 529	132 990	490,79	652 702	131 817	490,79	646 945
Hvete. Salg, fôrkornkvalitet	122 737	403,54	495 293	111 931	413,28	462 588	110 943	413,28	458 505
Hvete. Salg, såkornkvalitet	14 015	534,00	74 840	12 781	554,57	70 880	12 668	554,57	70 253
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	282 581	448,60	1 267 662	257 702	460,29	1 186 170	255 428	460,29	1 175 703
Rug. Salg, matkornkvalitet	13 783	419,40	57 806	8 930	417,22	37 258	9 308	417,22	38 835
Rug og rughvete fôrkorn.Salg	25 526	320,45	81 798	16 538	304,30	50 325	17 238	304,30	52 455
Rug og rughvete såkorn. Salg	221	418,00	924	143	415,07	594	149	415,07	618
Rug/rughvete. Salg/hjemmefb.	39 530	355,50	140 528	25 611	344,29	88 177	26 695	344,29	91 908
Bygg. Salg	590 602	393,39	2 323 369	613 990	392,99	2 412 919	622 453	392,99	2 446 178
Bygg. Salg, såkornkvalitet	32 001	461,00	147 525	33 269	464,57	154 558	33 727	464,67	156 719
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	622 603	396,87	2 470 894	647 259	396,67	2 567 477	656 180	396,67	2 602 897
Havre. Salg	273 275	378,29	1 033 772	280 834	379,57	1 065 962	283 918	379,57	1 077 668
Havre. Salg, såkornkvalitet	15 651	470,00	73 560	16 083	494,77	79 574	16 260	494,77	80 450
Havre. Salg og hjemmeforbruk	288 926	383,26	1 107 332	296 917	385,81	1 145 536	300 178	385,81	1 158 118
Erter til modning. Salg	7 300	531,61	38 808	8 700	691,74	60 181	8 700	691,74	60 181
Erter til modning. Såvare	258	592,45	1 529	0	768,46	0	0	768,46	0
Sum ertre til modning	7 558	533,70	40 337	8 700	691,74	60 181	8 700	691,74	60 181
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1 241 198	404,99	5 026 753	1 236 189	408,31	5 047 541	1 247 181	408,02	5 088 807
Korreksjon for vann/kvalitet			-73 519			-73 109			-73 765
Oljefrø og åkerbønner	13 556	687,45	93 191	13 962	541,89	75 659	16 140	541,89	87 461
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1 254 754	402,18	5 046 425	1 250 151	403,96	5 050 091	1 263 321	403,90	5 102 503
Lokale tillegg			2 000			2 000			2 000
Korn, ertre og oljefrø	1 254 754	402,34	5 048 425	1 250 151	404,12	5 052 091	1 263 321	404,05	5 104 503

Tabell 7.2 Poteter.

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	71 236	821,33	585 083	71 351	868,00	619 327	73 076	853,00	623 338
Salg. Poteter til potetmel	31 323	124,67	39 050	31 840	143,33	45 636	38 071	152,00	57 868
Salg. Poteter til sprit	13 270	0,00	0	13 460	0,00	0	15 450	0,00	0
Salg. Poteter til mos/flakes	9 930	307,33	30 518	10 118	352,00	35 615	10 034	398,00	39 935
Salg. Poteter til pommes fr.	65 026	361,67	235 180	65 367	403,67	263 867	71 152	450,00	320 184
Salg. Poteter til chips	57 780	391,00	225 920	57 737	429,33	247 882	57 365	459,00	263 305
Salg. Vakuump. pot. mm.	35 403	345,00	122 140	38 690	369,67	143 025	40 008	399,00	159 632
Sum poteter til mos/chips mv	168 139	365,03	613 758	171 912	401,59	690 389	178 559	438,54	783 056
Hjemmeforbruk. Matpoteter	94	789,33	742	88	834,00	734	102	817,00	833
Salg settepoteter	11 878	820,67	97 479	12 094	887,67	107 355	12 094	959,00	115 981
Sum poteter (uten tilskudd)	295 940	451,48	1 336 112	300 745	486,61	1 463 441	317 352	498,21	1 581 076
Distr.tilsk. for Nord-Norge			6 961			18 544			12 148
Poteter	295 940	453,83	1 343 073	300 745	492,77	1 481 985	317 352	502,04	1 593 224

Tabell 7.3 Hagebruksprodukter.

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	8 954	16,60	148 636	9 360	17,66	165 298	9 603	17,90	171 894
Sommerkål	2 064	8,89	18 349	1 891	9,61	18 173	1 951	10,26	20 017
Vinterkål	14 494	8,89	128 852	14 541	9,61	139 739	14 872	10,26	152 587
Sum hodekål	16 558	8,89	147 201	16 432	9,61	157 912	16 823	10,26	172 604
Gulrot	49 754	11,25	559 733	50 502	11,86	598 954	51 944	12,06	626 445
Purre	2 800	20,85	58 380	3 010	21,54	64 835	3 149	21,63	68 113
Løk	20 221	9,36	189 269	21 128	9,74	205 787	21 895	9,55	209 097
Salatagurk (slangeagurk)	17 406	29,22	508 603	17 220	30,05	517 461	17 953	30,30	543 976
Tomater	13 259	39,90	529 034	13 440	38,95	523 488	13 414	38,44	515 634
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	128 952	16,60	2 140 856	131 092	17,04	2 233 735	134 781	17,12	2 307 763
Rosenkål	1 144	35,92	41 092	1 389	37,08	51 504	1 261	38,20	48 170
Kinakål	2 253	18,93	42 649	2 251	19,61	44 142	2 731	20,24	55 275
Rødkål	2 042	6,06	12 375	2 312	6,35	14 681	2 091	6,71	14 031
Brokkoli	2 577	30,94	79 732	2 663	32,51	86 574	3 306	33,93	112 173
Hageerter	2 850	3,76	10 716	2 941	3,91	11 499	2 941	4,03	11 852
Knollselleri	4 261	18,08	77 039	4 527	19,62	88 820	4 026	20,17	81 204
Stilkselleri	907	23,32	21 151	869	23,22	20 178	1 112	22,91	25 476
Agurker, friland	2 038	9,17	18 688	1 785	9,52	16 993	2 028	9,81	19 895
Rødbeter	4 053	9,13	37 004	3 961	9,63	38 144	3 997	9,92	39 650
Persillerot	294	53,98	15 870	250	55,79	13 948	250	57,36	14 340
Reddiker	46	61,79	2 842	41	64,68	2 652	120	67,46	8 095
Kruspersille	26	134,42	3 495	30	145,17	4 355	30	148,61	4 458
Kålrot til mat	8 834	11,31	99 913	10 157	12,47	126 658	12 813	13,39	171 566
Sum andre grønns.(u/salat)	31 325	14,77	462 566	33 176	15,68	520 148	36 706	16,51	606 185

Tabell 7.4 Hagebruksprodukter (forts.).

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Salat veksthus	5 049	101,79	513 938	5 036	100,49	506 068	5 036	100,46	505 917
Issalat/Isbergssalat	6 996	19,24	134 603	7 218	19,87	143 422	7 486	20,60	154 212
Annen salat friland	9 627	29,93	288 136	10 633	31,14	331 112	10 230	32,14	328 792
Andre veksthusgrønnsaker	71	73,83	5 242	80	75,32	6 026	80	77,57	6 206
Urter i veksthus	1 870	71,56	133 817	1 817	72,79	132 259	1 817	74,35	135 094
Kjøkkenhager/uspes.vekster	15 697	3 007,67	472 114	17 467	3 259,33	569 307	17 260	3 370,00	581 662
Sum andre grønnsaker, m.v.	70 635	28,46	2 010 416	75 427	29,28	2 208 342	78 615	29,49	2 318 068
Sum grønnsaker	199 587	20,80	4 151 272	206 519	21,51	4 442 077	213 396	21,68	4 625 831
Epler	18 665	12,34	230 326	19 595	12,88	252 384	20 320	13,24	269 037
Pærer	551	22,08	12 166	581	23,25	13 508	615	23,93	14 717
Plommer	1 889	37,19	70 252	1 897	36,40	69 051	1 922	37,65	72 363
Surkirsebær	171	48,52	8 297	174	50,43	8 775	179	51,74	9 261
Søtkirsebær (moreller)	806	82,08	66 156	816	85,35	69 646	839	87,44	73 362
Sum frukt	22 082	17,53	387 197	23 063	17,92	413 364	23 875	18,38	438 740
Jordbær	6 210	73,58	456 932	6 183	74,24	459 026	6 201	74,89	464 393
Bringebær	1 752	99,19	173 781	1 687	107,80	181 859	1 649	114,28	188 448
Solbær	527	16,02	8 443	530	17,29	9 164	520	16,70	8 684
Andre bær	188	15,63	2 938	188	16,12	3 031	163	16,26	2 650
Bær i veksthus	87	26,50	2 306	87	26,77	2 329	87	27,30	2 375
Sum hagebær	8 764	73,53	644 400	8 675	75,55	655 409	8 620	77,33	666 550

Tabell 7.5 Hagebruksprodukter (forts.).

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Snittblomster (A)	69 938	3,25	227 299	69 000	3,44	237 360	69 000	3,62	249 780
Blomstrende potteplanter (A)	20 130	20,32	409 042	19 275	21,02	405 161	19 275	22,12	426 363
Dekorasjonsplanter (A)	1 214	24,83	30 144	1 266	25,41	32 169	1 266	26,75	33 866
Utplantingsplanter (A)	35 692	10,48	374 052	36 198	11,11	402 160	36 198	11,69	423 155
Sum blomster, store gartneri (A)	126 974	8,19	1 040 537	125 739	8,56	1 076 850	125 739	9,01	1 133 164
Blomsterprod. i små gartneri (A)	1 270	8,19	10 401	1 257	8,56	10 760	1 257	9,01	11 326
Sum blomster i gartnerier			1 050 938			1 087 610			1 144 490
Planteskoler (A)			199 287			199 302	22 132	9,01	199 409
Sum blomster (A)			1 250 225			1 286 912			1 343 899
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			267 582			342 345			384 068
Hagebruksprodukter			6 700 676			7 140 107			7 459 088

A Kvantumsenhet: 1000 stykk Prisenhet: Kr/stykk

Tabell 7.6 Andre planteprodukter

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	107 636	451,60	486 084	108 796	431,60	469 564	110 618	431,60	477 427
Rundballer. Salg	53 818	64,30	34 605	54 398	61,40	33 400	55 309	61,40	33 960
Sum innenl. salg av stråfôr	161 454	322,50	520 689	163 194	308,20	502 964	165 927	308,20	511 387
Høy. Eksport	94	1 431,60	1 346	102	1 577,00	1 609	88	1 500,00	1 320
Halm. Eksport	101	219,10	221	125	242,70	303	95	220,00	209
Sum eksport av stråfôr	195	803,59	1 567	227	842,29	1 912	183	835,52	1 529
Stråfôr	161 649		522 256	163 421		504 876	166 110		512 916
Engfrø (A)	2 110	40,52	85 497	1 956	40,95	80 098	1 679	42,12	70 719
Rotvekst- og grønnsaksfrø (A)	2	102,00	204	2	98,00	196	2	98,00	196
Sum andre frø til modning	2 112	0,00	85 701	1 958	0,00	80 294	1 681	0,00	70 915
Sum andre planteprodukter	163 761	0,00	607 957	165 379	0,00	585 170	167 791	0,00	583 831

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 7.7 Melk.

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1 385 525	642,19	8 897 703	1 462 215	686,11	10 032 403	1 520 000	735,48	11 179 296
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	815	642,19	5 234	765	686,11	5 249	752	735,48	5 531
Kumelk. Lokal foredling	4 226	642,19	27 139	4 497	686,11	30 854	4 650	735,48	34 200
Sum kumelk	1 390 566	642,19	8 930 076	1 467 477	686,11	10 068 506	1 525 402	735,48	11 219 027
Geitmelk. Meierileveranse	17 773	641,12	113 946	17 906	685,00	122 656	18 000	734,84	132 271
Geitmelk. Annet salg	980	641,12	6 283	1 115	685,00	7 638	1 150	734,84	8 451
Sum geitmelk	18 753	641,12	120 229	19 021	685,00	130 294	19 150	734,84	140 722
Produsenttjeneste, meierifin			66 545			61 000			60 000
Grunntilskudd melk			64 519			81 622			86 900
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.			9 181 369			10 341 422			11 506 649
Distriktstilskudd			613 239			1 118 783			1 518 000
Salg av melkekvoter			-609			166			-950
Ku- og geitmelk			9 793 999			11 460 371			13 023 699

Tabell 7.8 Kjøtt

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Storfe. Registrert salg	88 723	64,15	5 691 580	84 236	61,73	5 199 888	81 500	61,93	5 047 295
Storfe. Hjemmefb./returslakt	320	64,05	20 496	397	61,63	24 467	397	61,83	24 547
Sum storfe	89 043	64,15	5 712 076	84 633	61,73	5 224 355	81 897	61,93	5 071 842
Kalv. Registrert salg	1 845	63,58	117 305	1 852	59,65	110 472	1 659	59,85	99 291
Kalv. Hjemmefb./returslakt	51	63,48	3 237	58	59,55	3 454	58	59,75	3 466
Sum kalv	1 896	63,58	120 542	1 910	59,65	113 926	1 717	59,85	102 757
Sau/lam. Registrert salg	22 371	55,39	1 239 130	21 597	55,31	1 194 530	21 370	57,50	1 228 775
Sau/lam. Hj.fbr./r.s./d.salg	395	55,29	21 840	381	55,21	21 035	381	57,40	21 869
Sum sau/lam	22 766	55,39	1 260 970	21 978	55,31	1 215 565	21 751	57,50	1 250 644
Geit/kje. Registrert salg	344	5,58	1 920	344	5,30	1 823	344	3,80	1 307
Geit/kje. Hj.fbr./returslakt	39	5,48	214	36	5,20	187	36	3,70	133
Sum geit/kje	383	5,57	2 134	380	5,29	2 010	380	3,79	1 440
Hest. Registrert salg	5	0,00	0	4	0,00	0	4	0,00	0
Sum hest	5	0,00	0	4	0,00	0	4	0,00	0
Sum kjøtt (u/gris,fjørfe,tam)	114 093	62,19	7 095 722	108 905	60,20	6 555 856	105 749	60,77	6 426 683
Gris. Reg.salg u. hode/labbb	131 744	36,69	4 833 687	128 701	35,60	4 581 756	128 628	36,63	4 711 644
Gris. Hj.fbr./returslakt uten hode og labbb	288	36,59	10 538	341	35,50	12 106	341	36,53	12 457
Sum gris	132 032	36,69	4 844 225	129 042	35,60	4 593 862	128 969	36,63	4 724 101
Sum kjøtt (u/fjørfe,tamrein)	246 125	48,51	11 939 947	237 947	46,86	11 149 718	234 718	47,51	11 150 784
Hønseslakt. Registrert salg.	504	2,69	1 356	486	2,59	1 259	486	2,59	1 259
Sum hønseslakt.	504	2,69	1 356	486	2,59	1 259	486	2,59	1 259
Kylling (fra 1982). Salg	107 152	28,05	3 005 614	110 791	28,77	3 187 457	110 056	29,09	3 201 529
Sum høns,kylling,broilersl.	107 656	27,93	3 006 970	111 277	28,66	3 188 716	110 542	28,97	3 202 788

Tabell 7.9 Kjøtt (forts.).

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Ender.	907	48,13	43 654	860	49,35	42 441	860	49,90	42 914
Kalkuner. Salg	8 714	37,13	323 551	8 367	37,91	317 193	8 359	38,23	319 565
Sum annet fjørfe	9 621	38,17	367 205	9 227	38,98	359 634	9 219	39,32	362 479
Sum fjørfeslakt	117 277	28,77	3 374 175	120 504	29,45	3 548 350	119 761	29,77	3 565 267
Grunntilskudd kjøtt			82 397			82 582			110 000
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	363 402	42,37	15 396 519	358 451	41,23	14 780 650	354 479	41,82	14 826 051
Distriktstilskudd kjøtt			661 286			670 850			660 000
Kvalitetstilskudd storfe			422 025			425 761			493 000
Tilskudd lam- og kjeslakt			446 449			478 474			491 000
Premiert kalveslakting			4 532			9 646			18 500
Tilskudd frifôring av sau			28			19			1 500
Diverse utbetalinger			0			904			0
Sum tilskudd			1 534 320			1 585 654			1 664 000
Kjøtt og fjørfeslakt	363 402	46,59	16 930 839	358 451	45,66	16 366 304	354 479	46,52	16 490 051

Tabell 7.10 Egg

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Egg. Registrert salg.	65 286	20,43	1 333 793	63 176	22,75	1 437 254	65 502	23,98	1 570 738
Egg. Direkte salg.	9 094	23,30	211 890	9 494	25,53	242 382	9 322	26,76	249 457
Egg. Sum salg	74 380	20,78	1 545 683	72 670	23,11	1 679 636	74 824	24,33	1 820 195
Egg. Hjemmeforbruk, mat	69	20,33	1 403	69	22,65	1 563	69	23,88	1 648
Egg. Salg og hjemmeforbruk	74 449	20,78	1 547 086	72 739	23,11	1 681 199	74 893	24,33	1 821 843
Distriktstilskudd. Egg			3 993			4 291			5 700
Kompensasjon			9 494			0			8 514
Egg			1 560 573			1 685 490			1 836 057

Tabell 7.11 Ull

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Ull	3 067	33,08	101 456	3 011	35,67	107 402	2 943	37,10	109 185

Tabell 7.12 Andre husdyrproduksjoner

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Innenlandsk salg. Hester	1 250	27 500	34 375	1 150	25 000	28 750	1 350	30 000	40 500
Eksport. Hester	13	54 000	702	17	75 000	1 275	15	60 000	900
Eksport. Andre dyr	1 491	17 017	25 373	1 823	17 002	30 994	1 800	15 900	28 620
Sum eksport. Husdyr			26 075			32 269			29 520
Import. Andre dyr	-21 370	1 494	-31 920	-16 913	2 231	-37 735	-17 000	2 365	-40 200
Import. Embryo storfe (A)	-10	10 000	-100	-18	10 000	-180	0	0	0
Sum import. Husdyr			-32 020			-37 915			-40 200
Kaninkjøtt (B)	24	150	3 600	22	152	3 344	20	157	3 140
Sum kaniner			3 600			3 344			3 140
Oppdrettshjort (B)	162	144	23 328	149	154	22 946	145	165	23 925
Sum hjort			23 328			22 946			23 925
Salg til Honningcentralen (B)	421	70,17	29 542	386	71,15	27 464	500	75,00	37 500
Honning. Direkte salg (B)	1 089	212,00	230 868	1 124	218,00	245 032	1 370	225,00	308 250
Sum birøkt			260 410			272 496			345 750
Andre husdyrproduksjoner			315 768			321 890			402 635

A Kvantumsenhet: Antall stykk Prisenhet: Kr/stykk

B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 7.13 Kjøreinntekter m.v.

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Kvantum	Kr/m3	1000 kr	Kvantum	Kr/m3	1000 kr	Kvantum	Kr/m3	1000 kr
Kjøring v/invest. driftsbygn	32 484	163,28	53 040	32 890	168,30	55 354	35 432	173,40	61 439
Kjøring v/invest. grøfter	20 781	163,28	33 931	21 186	168,30	35 656	23 528	173,40	40 798
Kjøring v/invest. nydyrking	5 753	163,28	9 393	5 790	168,30	9 745	5 836	173,40	10 120
Sum kjøreinnt. v/investering			96 364			100 755			112 357
Kjøring i skogen	20 573	163,28	33 592	20 573	168,30	34 624	20 573	173,40	35 674
Kjøring på bierverv m.v.	773 693	360,67	279 048	751 256	371,81	279 324	729 470	382,96	279 358
Innt. hester i full pensjon	6 692	29 084,94	194 636	6 764	30 248,34	204 600	6 877	31 155,79	214 258
Kjøreinntekter m.v.			603 640			619 303			641 647

Tabell 7.14 Arbeidsinntekter ved investeringer

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	1000 timer	Kr/time	1000 kr	1000 timer	Kr/time	1000 kr	1000 timer	Kr/time	1000 kr
Invest.arb. driftsbygninger	743	180,72	134 275	744	186,14	138 488	801	191,72	153 568
Invest.arb. grøfter	282	180,72	50 963	287	186,14	53 422	319	191,72	61 159
Invest.arb. nydyrking	52	180,72	9 397	52	186,14	9 679	53	191,72	10 161
Arbeidsinnt. v/investeringer			194 635			201 589			224 888

Tabell 7.15 Endringer i buskapsverdien

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Hester	-1 216	17 010	-20 684	339	15 460	5 241	0	18 550	0
Storfe under 1 år	-14 800	4 680	-69 264	300	4 400	1 320	4 100	4 490	18 409
Okser over 1 år	-8 700	23 380	-203 406	-10 900	22 010	-239 909	1 100	22 880	25 168
Kviger	-7 767	15 400	-119 612	-6 650	14 770	-98 221	117	15 235	1 782
Kyr	-2 949	16 940	-49 956	3 955	16 385	64 803	-385	16 585	-6 385
Sum storfe			-442 238			-272 007			38 974
Sauer	-20 000	710	-14 200	-14 000	530	-7 420	-13 803	620	-8 558
Geiter	-932	200	-186	1 310	190	249	153	190	29
Slaktesvin	-14 761	2 050	-30 260	-234	1 920	-449	-5 854	2 000	-11 708
Avlssvin over 6 mnd.	-2 586	1 990	-5 146	-2 371	2 330	-5 524	-972	2 510	-2 440
Sum svin	-17 347		-35 406	-2 605		-5 973	-6 826		-14 148
Kyllinger	-316 400	42	-13 289	-61 100	44	-2 688	-61 000	44	-2 684
Ender, kalkuner og gjess	4 500	350	1 575	700	360	252	0	370	0
Sum fjørfe	-311 900		-11 714	-60 400		-2 436	-61 000		-2 684
Kaniner	-100	300	-30	-100	300	-30	-100	310	-31
Endringer i buskapsverdi			-524 458			-282 376			13 582

Tabell 7.16 Medlemsbonus

	Revidert regnskap 2023	Foreløpig regnskap 2024	Budsjett 2025
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Medlemsbonus	284 832	117 714	185 601

Tabell 7.17 Inntekter fra utleie av jord

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	1000 da	kr/daa	1000 kr	1000 da	kr/daa	1000 kr	1000 da	kr/daa	1000 kr
Jordleie	170	179,46	30 508	171	179,24	30 650	173	179,38	31 033

Tabell 7.18 Direkte tilskudd

	Revidert regnskap 2023	Foreløpig regnskap 2024	Budsjett 2025
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
BU-invest. tradisj. jordbruk	649 515	1 035 292	1 062 507
BU-invest. Grøfting	69 094	104 330	120 000
Tilskudd SMIL-ordning	84 459	120 802	148 374
Organisert beitebruk	23 594	26 238	27 800
Rentestøtte	39 962	35 000	43 114
Tilskudd til verdensarven	10 067	12 153	11 500
Utvalgte kulturlandskap	38 469	34 442	38 000
Sum utbet. Landbr.utb.fond	915 160	1 368 257	1 451 295
Sum fondsutbetalinger	915 160	1 368 257	1 451 295
Areal kult.landsk.tillegg	5 369 079	5 564 220	6 072 052
Produksjonstillegg husdyr	4 057 445	4 709 945	4 959 373
Driftstilskudd i melkeprod.	2 478 589	2 791 207	2 925 113
Tilskudd til økolog. jordb.	147 476	161 229	168 778

Tabell 7.19 Direkte tilskudd (forts.)

	Revidert regnskap 2022	Foreløpig regnskap 2023	Budsjett 2024
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Beitetilskudd	1 342 957	1 886 144	2 334 907
Regionale miljøprogram	782 006	997 366	1 106 100
Sum dir. tilsk. (underpost)	14 177 552	16 110 111	17 566 323
Fremme av norsk engfrøavl	10 312	8 359	23 060
Inseminering m.v.	92 941	108 312	147 496
Sum utviklingstiltak	103 253	116 671	170 556
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1 330 155	1 539 505	1 572 266
Adm.tilsk. avl.lag/l.vikar	16 473	18 517	18 517
Refusj. utgifter under sykd.	147 343	178 499	208 749
Sjukelønnsordning	37 428	39 141	40 900
Landbruksvikar avløserlag	54 268	54 775	60 575
Tidligpensjonsordning	64 557	64 775	64 000
Sum velferdsordninger	1 650 224	1 895 212	1 965 007
Sum utbet. jordbruksavt.	16 846 189	19 490 251	21 153 181
Erst. tilt. pl./dyresykdom	38 601	25 107	51 310
Driftsplanlag m.v.	702	846	846
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	953	953	953
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	51 804	51 712	49 607
Tilskudd ved produksjonssvikt	189 488	189 537	205 113
Sum andre ordninger	281 548	268 155	307 829
Sum direkte tilskudd	17 127 737	19 758 406	21 461 010

Tabell 7.20 Handelsgjødsel og kalk

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kalsiumnitrat	7 284	414,64	30 202	6 943	463,71	32 195	8 444	339,60	28 676
Kalsiumnitrat m. B	3 550	487,05	17 290	2 958	552,22	16 335	3 867	408,91	15 813
Kalkammonsalpeter. 26-28% N	9 768	493,61	48 216	2 168	526,17	11 407	5 343	427,06	22 818
Urea	238	579,36	1 379	383	771,71	2 956	318	656,81	2 089
Ammoniumnitrat m. S	12	289,77	35	53	712,68	378	0	0,00	0
Annen N-gjødsel	89 899	548,79	493 357	80 110	611,93	490 217	91 900	442,75	406 887
Sum nitrogen-gjødsel	93 457	600,97	561 644	111 948	432,46	484 130	128 539	490,60	630 609
OPTI P-20/Trippelsuperfosfat	156	1 173,48	1 831	324	781,38	2 532	300	802,30	2 407
Sum fosforgjødsel, ugranul.	156	1 173,72	1 831	324	781,48	2 532	300	802,33	2 407
Sum fosforgjødsel			1 831			2 532			2 407
Kaliumsulfat	769	1 265,72	9 733	13	1 145,36	149	38	1 086,61	413
Kaliumklorid	59	1 264,20	746	422	930,93	3 929	120	815,08	978
Kaliumsulfat m. Mg	1 600	901,28	14 420	1 384	666,98	9 231	600	814,32	4 886
PK-gjødsel	464	1 063,05	4 933	271	806,20	2 185	564	739,05	4 168
Sum PK-gjødsel og kaliumgj.	2 892	1 031,54	29 832	2 090	741,34	15 494	1 322	790,09	10 445
NP-gjødsel	1 336	1 243,42	16 612	655	894,26	5 857	1 237	905,44	11 200
Sum NP-gjødsel	1 336	1 243,41	16 612	655	894,20	5 857	1 237	905,42	11 200
NK-gjødsel 22-11	3 561	859,64	30 612	3 278	673,38	22 073	7 000	654,62	45 823
Sum NK-gjødsel	3 561	859,65	30 612	3 278	673,37	22 073	7 000	654,61	45 823
NPK-gjødsel N <9,5 %	521	972,90	5 069	1 315	810,54	10 659	1 100	822,04	9 042
NPK-gjødsel N 9,5 %-14,5 %	15 328	1 009,48	154 733	15 800	829,04	130 988	19 850	795,22	157 851
NPK-gjødsel N 14,5 %-19,5 %	29 194	878,71	256 531	37 555	637,96	239 586	40 140	604,56	242 670
NPK-gjødsel N 19,5 %-24,5 %	106 752	882,35	941 926	125 446	620,11	777 903	132 000	604,31	797 689

Tabell 7.21 Handelsgjødsel og kalk (forts.)

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
NPK-gjødsel N >24,5 %	127 062	806,75	1 025 073	105 684	555,95	587 550	105 760	562,93	595 355
Sum NPK-gjødsel	278 857	854,68	2 383 332	285 800	611,16	1 746 686	298 850	603,18	1 802 607
Gjødsel grøntar./villahager	-761	795,20	-6 051	-809	563,44	-4 558	-875	572,47	-5 009
Hamstring 2007/08	45 000	860,00	387 000	0	0,00	0	0	0,00	0
Annen gjødsel	4 175	598,29	24 979	4 099	546,04	22 382	4 099	397,51	16 294
Sum handelsgjødsel	428 673	800,09	3 429 791	407 385	563,25	2 294 596	440 472	570,84	2 514 376
Sekundær- og mikronæringsst.	88	747,35	658	64	651,39	417	68	622,47	423
Gjødsel til veksthus	2 317	1 448,11	33 553	2 049	1 247,67	25 565	2 049	917,76	18 805
Sum mikronæringsstoff m.v.			34 211			25 982			19 228
Kalk (A)	300 852	830,09	249 734	291 424	862,43	251 333	291 424	888,30	258 872
Sum hand.gj./kalk (u/tilsk.)			3 713 736			2 571 911			2 792 476
Andre rabatter	0	0,00	0	0	0,00	0	-3 040	295,00	-8 968
Handelsgjødsel og kalk			3 713 736			2 571 911			2 783 508

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn

Tabell 7.22 Innkjøpt kraftfor

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Drøvtyggerfôr	940 166	491,25	4 618 527	964 872	478,95	4 621 261	982 372	497,37	4 886 051
Økologisk drøvtyggerfôr	18 575	717,43	133 263	19 318	668,26	129 095	19 668	689,75	135 663
Sum kraftfôr til drøvtyggere	958 741	495,63	4 751 790	984 190	482,67	4 750 356	1 002 040	501,15	5 021 714
Svinefôr	461 372	506,42	2 336 467	451 635	495,84	2 239 399	451 383	512,01	2 311 136
Økologisk svinefôr	2 418	692,87	16 754	2 216	677,21	15 007	2 215	695,34	15 400
Sum kraftfôr til svin	463 790	507,39	2 353 221	453 851	496,73	2 254 406	453 598	512,91	2 326 536
Fjørrefôr u. koksidiostatika	503 041	540,64	2 719 665	501 543	524,73	2 631 766	505 274	543,73	2 747 315
Økologisk fjørrefôr	15 524	804,57	124 902	16 120	792,56	127 761	16 240	815,87	132 497
Sum kraftfôr til fjørfe	518 565	548,55	2 844 567	517 663	533,07	2 759 527	521 514	552,20	2 879 812
Hestepellets (hestefôr)	3 548	821,11	29 130	3 259	848,33	27 645	3 489	877,06	30 605
Kaninfôr	130	789,92	1 030	120	789,27	946	128	815,85	1 047
Sum kraftfôr, andre husdyr	3 678	820,01	30 160	3 379	846,14	28 591	3 617	875,09	31 652
Sum kraftfôrbland. ukorr.	1 944 774	513,16	9 979 738	1 959 083	499,87	9 792 880	1 980 769	517,97	10 259 714
Grøpp av salgskorn	1 070	392,09	4 195	982	399,38	3 922	1 052	411,71	4 331
Sum innkjøpt kraftfôr ukorr.	1 945 844	513,09	9 983 933	1 960 065	499,82	9 796 802	1 981 821	517,91	10 264 045
Sum innkjøpt kraftfôr korr.	1 945 844	513,09	9 983 933	1 960 065	499,82	9 796 802	1 981 821	517,91	10 264 045
Rabatter og bonus			-20 701			-19 045			-19 240
Innkjøpt kraftfôr			9 963 232			9 777 757			10 244 805

Tabell 7.23 Annet innkjøpt for

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Tilskuddsfôr	14 643	1 152,51	168 762	14 307	1 171,53	167 611	14 613	1 181,37	172 634
Høy, importert	24 575	380,75	93 569	23 663	413,85	97 929	22 360	366,63	81 978
Melkeerstatninger	4 505	4 062,47	183 014	6 325	4 163,87	263 365	5 410	4 777,79	258 478
Salt	2 196	560,00	12 298	2 146	577,00	12 382	2 192	596,04	13 065
Organisk våtfôr (A)	27 226	402,94	109 704	25 290	394,44	99 754	25 290	407,38	103 026
Myse (B)	225 803	15,09	34 074	356 233	14,71	52 402	365 000	15,24	55 626
Annet innkjøpt fôr			601 421			693 443			684 807

A Kvantumsenhet: 1000 FEm Prisenhet: Kr/100 FEm

B Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter

Tabell 7.24 Såfrø og planter

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Innkjøpt såkorn. Hvete	12 480	8,88	110 822	11 690	9,07	106 028	11 530	9,31	107 344
Innkjøpt såkorn. Rug	806	17,71	14 274	648	20,10	13 025	615	18,71	11 507
Innkjøpt såkorn. Bygg	27 008	7,81	210 932	27 539	7,95	218 935	27 612	8,11	223 933
Innkj. såkorn. Havre/bl.korn	13 610	7,81	106 294	13 742	8,18	112 410	13 783	8,36	115 226
Innkjøpt såkorn. Rughvete	933	8,27	7 716	610	9,28	5 661	920	9,42	8 666
Sum innkjøpt såkorn	54 837	8,21	450 038	54 229	8,41	456 059	54 460	8,57	466 676
Oljefrø til modning	15	177,45	2 662	15	190,26	2 854	16	215,67	3 451
Erter	868	11,32	9 826	921	11,89	10 951	921	12,83	11 816
Engfrø	3 291	48,54	159 745	3 627	51,50	186 791	3 480	51,76	180 125
Sum engfrø	3 291	48,54	159 745	3 627	51,50	186 791	3 480	51,76	180 125
Imp. frø. Fôrnepe/kålrot	0	723,50	0	0	420,95	0	0	599,30	0
Imp. frø. Fôrbete	0	902,23	0	0	902,23	0	0	902,23	0
Imp. frø. Andre rotv.	0	3 169,70	0	0	2 500,61	0	0	2 901,31	0
Importert grønnsakfrø	133	957,00	127 281	99	1 298,10	128 512	123	1 030,26	126 722
Norskprod. rotv- og gr.frø	0	3 048,18	0	0	2 929,88	0	0	2 929,88	0
Sum rotvekst- og grønnsakfrø	133		127 281	99		128 512	123		126 722
Annet frø,imp. (prydplanter)	57 385	714,47	41 000	31 591	2 025,89	64 000	47 838	982,48	47 000
Kjøp settepoteter	10 199	9,85	100 460	11 878	10,21	121 274	12 094	11,06	133 760
Blomsterløk m.v.	2 942	70,71	208 029	2 341	84,15	196 995	2 805	70,95	199 015
Planteartikler	9 790	35,04	343 042	9 694	35,80	347 045	10 356	33,22	344 026
Sum planter			551 071			544 040			543 041
Sum såfrø/planter (u.tilsk)			1 442 083			1 514 481			1 512 591
Såfrø og planter			1 442 083			1 514 481			1 512 591

Tabell 7.25 Energi og smøremidler

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	1 210	1 164,00	14 084	1 201	1 492,00	17 919	1 205	1 682,00	20 268
Bioenergi i veksthus (A)	57 053	419,00	23 905	53 707	455,00	24 437	54 716	467,00	25 552
Gass i veksthus (A)	244 825	816,54	199 909	230 465	640,94	147 714	234 797	634,89	149 070
Bensin	2 489	1 758,80	43 777	2 465	1 767,40	43 566	2 429	1 749,52	42 496
Diesel (brenselolje)	148 026	1 336,66	1 978 604	148 026	1 368,37	2 025 543	148 026	1 399,11	2 071 047
Smøremidler (olje,fett m.v.)	2 961	6 105,98	180 798	2 961	7 283,17	215 655	2 961	7 531,78	223 016
Bioenergi i jordbruk	0	0,00	70 360	0	0,00	76 066	0	0,00	87 013
Gass til jordbruk	0	0,00	88 715	0	0,00	87 900	0	0,00	104 900
Elektrisitet, jordbruk (A)	1 298 118	989,60	1 284 618	1 292 418	1 026,90	1 327 184	1 283 008	972,80	1 248 110
Elektrisitet, veksthus (A)	534 762	915,10	489 361	503 395	980,60	493 629	512 858	755,50	387 464
Sum energi og smøremidler			4 374 131			4 459 613			4 358 936

A Kvantumsenhet: 1000 kWh Prisenhet: Kr/1000 kWh

Tabell 7.26 Andre kostnader

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	4 552	110,73	5 040	4 476	122,81	5 497	4 508	133,59	6 022
Ensileringsmidler	7 484	1 516,28	113 478	7 612	1 545,05	117 609	7 740	1 596,50	123 569
Halmbeh.middel. Ammoniakk (A)	775	25,55	19 801	640	29,15	18 656	640	30,03	19 219
Plantevernmidler	63 763	1 051,55	670 500	74 251	899,60	667 962	74 705	953,49	712 305
Frakt. Korn og oljefrø	330 675	17,87	59 092	314 800	18,51	58 269	349 373	19,38	67 708
Frakt. Handelsgjødsel	428 673	27,00	115 742	407 385	27,92	113 742	440 472	29,80	131 261
Frakt. Poteter	66 639	32,00	21 324	74 570	34,00	25 354	73 076	36,00	26 307
Frakt. Grønnsaker	168 853	62,74	105 938	196 410	64,92	127 509	188 938	66,87	126 343
Frakt. Bær	5 231	71,38	3 734	5 498	73,86	4 061	5 013	76,08	3 814
Frakt. Blomster (B)	103 712	8,68	90 022	103 712	8,98	93 133	104 572	9,25	96 729
Frakt. Frukt	20 074	74,82	15 019	20 974	77,42	16 238	19 105	79,51	15 190
Sum frakt. Hagebruksprod.			214 713			240 941			242 076
Fiberduk (C)	8 591	1,06	9 106	9 303	1,06	9 861	9 334	1,11	10 361
Fiberduk inkl. inv.avgift (C)	8 591	1,06	9 106	9 303	1,06	9 861	9 334	1,11	10 361
Plastfolie i hagebruket (D)	6 204	1 452,39	9 011	6 780	1 511,48	10 248	6 742	1 487,39	10 028
Plastfolie i jordbruket (D)	94 857	7 924,56	751 700	114 598	7 599,16	870 849	102 524	7 923,20	812 318
Plastfolie inkl. inv.avgift (D)	101 061	7 527,25	760 711	121 378	7 259,12	881 097	109 266	7 526,09	822 346
Embal./sortering. Grønnsaker	13 453	24,39	328 119	14 506	25,06	363 448	13 949	26,77	373 368
Emballasje. Frukt og bær	22 947	3,56	81 711	22 386	3,75	84 054	16 398	3,91	64 040
Emballasje. Blomster	12 697	5,09	64 654	12 574	5,24	65 914	12 574	5,36	67 394
Sum emballasje. Hagebrukspr.			474 484			513 416			504 802
Torv- og plastpotter (E)	8 525	1 002,52	8 546	5 497	1 213,28	6 669	4 700	1 213,28	5 702
Dyrkingstorv (F)	100	693,97	69 397	100	741,18	74 118	100	804,89	80 489
Avrenspotet (A)	708	0,04	28	942	0,04	38	1 070	0,04	43
Sum andre kostn. v/pl.prod.			2 541 962			2 733 229			2 752 210

Tabell 7.27 Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Veterinær (G)	449 291	877,26	394 145	433 760	924,63	401 068	422 132	964,39	407 100
Medisin til dyr			578 934			604 408			622 540
Veterinær og medisin til dyr			973 079			1 005 476			1 029 640
Kunstig inseminasjon. Storfe (H)	255 186	1 271,11	324 369	260 000	1 324,74	344 432	260 000	1 356,73	352 750
Kunstig inseminasjon. Svin (H)	119 354	604,23	72 117	115 186	641,54	73 896	110 580	659,25	72 900
Husdyrforsikring	2 586	2 756,13	71 274	2 854	2 841,19	81 088	3 016	2 926,43	88 261
Frakt. Kraftfôr	1 945 844	25,21	490 547	1 960 065	27,59	540 782	1 981 821	28,42	563 234
Frakt. Kjøtt	246 126	6,37	15 678	237 946	6,34	15 086	234 716	6,52	15 303
Adm.geb. kjøp melkekvote			828			950			950
Destruksjon av høns			9 614			9 756			9 756
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			1 957 506			2 071 466			2 132 794
Skadefors. maskiner netto	15 998	700,88	112 127	13 984	722,51	101 036	13 668	744,19	101 716
Sum netto skadefors. maskin.			112 127			101 036			101 716
Frakt. Fyringsolje (I)	1 210	30,32	367	1 201	31,37	377	1 205	32,31	389
Frakt. Ensileringsmidler (J)	7 484	483,12	3 616	7 612	499,63	3 803	7 740	512,62	3 968
Frakt. Såvarer (J)	63 686	293,00	18 660	63 331	308,00	19 506	64 555	317,24	20 479
Sum diverse frakter	72 380	312,84	22 643	72 144	328,32	23 686	73 500	337,90	24 836
Kontormaskiner			77 402			76 436			78 492
Teletjenester	561 327	2 493,90	139 989	529 942	2 572,09	136 306	517 224	2 674,34	138 323
Porto	1 348	190 215,50	25 641	1 305	198 119,37	25 855	1 258	208 418,42	26 219
Sum telefon og porto			165 630			162 161			164 542

Tabell 7.28 Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 2022			Foreløpig regnskap 2023			Budsjett 2024		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Yrkesskadeforsikring (K)	49 419	346,02	17 100	48 539	356,70	17 314	49 500	367,40	18 186
Årsavgift (L)	75 356	626,71	47 226	74 428	247,32	18 408	73 501	232,08	17 058
Produsenttjenesten (M)	4 026	40 224,83	161 945	3 886	40 348,20	156 793	3 746	43 615,89	163 385
Gårdsregnskap, registrert	31 582	23 921,00	755 473	31 187	27 015,00	842 517	30 817	27 340,00	842 537
Gårdsregnskap, ikke-reg.	5 573	4 555,87	25 390	5 504	4 747,94	26 133	5 438	4 962,81	26 988
Sum gårdsregnskap (N)	37 155	21 016,36	780 863	36 691	23 674,74	868 650	36 255	23 983,59	869 525
Skadeforsikring på bygninger	79 161	2 756,13	218 178	54 032	2 841,19	153 515	49 820	2 926,43	145 795
Sum diverse andre kostnader			1 490 987			1 476 963			1 481 819
Sum ekskl.posten forskjellig			6 102 582			6 382 694			6 468 539
Forskjellig			781 130			816 985			827 973
Forskjellig inkl. inv.avgift			781 130			816 985			827 973
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.			37 428			39 141			40 900
Adm.tilskudd til avløserlag			9 516			9 516			0
Sum sosiale ordninger			46 944			48 657			40 900
Andre kostnader			6 930 656			7 248 336			7 337 412

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

B Kvantumsenhet: Kv.indeks Prisenhet: Pr.ind.frakt

C Kvantumsenhet: 1000 m2 Prisenhet: Kr/m2

D Kvantumsenhet: Daa Prisenhet: Kr/daa

E Kvantumsenhet: Antall kart. Prisenh.: Kr/kartong

F Kvantumsenhet: 1000 m3 Prisenhet: Kr/m3

G Kvantumsenhet: Antall besøk Prisenh.: Kr/besøk

H Kvantumsenhet: Ant. insem. Prisenhet: Kr/insem.

I Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter

J Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn

K Kvantumsenhet: Ant. enhet. Prisenhet: Kr/enhet

L Kvantumsenhet: Ant. kj.tøy Prisenhet: Kr/kj.time

M Kvantumsenhet: Kyr i kukontrollen. Prisenhet: Kr/10 kyr fk

N Kvantumsenhet: Ant. regnsk. Prisenhet: Kr/regnskap

Tabell 7.29 Leiekostnader

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	1 000	Kr/kvantum	1000 kr	1 000	Kr/kvantum	1000 kr	1 000	Kr/kvantum	1000 kr
Leie av jord (A)	4 771	179,46	856 204	4 809	179,24	861 965	4 850	179,38	869 993
Leie av kvoter (B)	73 977	73,00	54 003	67 667	68,00	46 014	60 544	65,00	39 354
Leie av arbeid (C)	18 793	227,67	4 278 602	18 793	241,59	4 540 201	18 791	252,46	4 743 976
Sum leiekostnader			5 188 809			5 448 180			5 653 323

A Kvantumsenhet: 1000 daa Prisenhet: Kr/daa

B Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Kr/liter

C Kvantumsenhet: 1000 timer Prisenhet: Kr/time

Tabell 7.30 Vedlikehold

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr
Vedlikehold. Bygninger	79 731	2 990,90	2 384 674	78 736	3 103,20	2 443 336	77 800	3 221,90	2 506 638
Vedlikehold. Mask. og redsk.	257 618	898,12	2 313 719	251 595	954,62	2 401 776	245 357	1 003,84	2 462 992
Vedlikehold. Biler	24 407	934,70	228 132	24 102	922,80	222 413	23 816	950,50	226 371
Sum vedlikehold			4 926 525			5 067 525			5 196 001

Tabell 7.31 Leasing av maskiner

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Leasing, kapitalslitdel			1 106 942			1 189 746			1 269 669
Leasing, rentedel (A)	3 481	6,24	217 214	3 798	6,88	261 302	4 070	6,82	277 574
Sum leasing av maskiner			1 324 156			1 451 048			1 547 243

A Kvantumsenhet: Mill. kr Prisenhet: Rentepros.

Tabell 7.32 Kapitalslit

	Revidert regnskap 2023		Foreløpig regnskap 2024		Budsjett 2025	
	1000 kr		1000 kr		1000 kr	
Kapitalslit. Teknisk inventar i driftsbygninger	1 538 661		1 579 288		1 637 871	
Kapitalslit. Driftsbygninger	1 972 313		2 027 774		2 096 691	
Kapitalslit. Sum driftsb.	3 510 974		3 607 062		3 734 562	
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	2 166 361		2 161 412		2 176 238	
Kapitalslit. Biler	67 043		64 954		63 264	
Kapitalslit. Grøfter	203 236		205 251		209 377	
Kapitalslit. Hydrotekn. anl.	43 544		48 181		53 419	
Kapitalslit. Delsum	5 991 158		6 086 860		6 236 860	
Kapitalslit	5 991 158		6 086 860		6 236 860	

Tabell 7.33 Rente lånt kapital

	Revidert regnskap 2023			Foreløpig regnskap 2024			Budsjett 2025		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	3 557	4,99	177 494	3 135	5,86	183 711	2 697	5,81	156 696
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	67 571	4,93	3 331 250	70 589	5,79	4 087 103	72 021	5,75	4 141 208
Sum nedbetalingslån	71 128	4,93	3 508 744	73 724	5,79	4 270 814	74 718	5,75	4 297 904
Sum rentebærende utlån	71 128	4,93	3 508 744	73 724	5,79	4 270 814	74 718	5,75	4 297 904
Investeringslån LUF	7	0,00	0	3	0,00	0	2	0,00	0
Korreksjon bortleide bruk	-1 588	4,94	-67 091	-1 602	5,81	-81 191	-1 624	5,76	-81 448
Rente lånt kapital	69 547	4,95	3 441 653	72 125	5,81	4 189 623	73 096	5,77	4 216 456